

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.08 106. ÅRGANG 01.09.20 - 22.09.20

**PADLEGLEDE
I NIDELVA**

Vi står sammen med Midt-Norge i tykt og tynt. Det har vi gjort i snart 200 år, og nå er det viktigere enn noen gang. Derfor setter vi av 100 millioner kroner av vårt samfunnsutbytte til å hjelpe frivilligheten, kulturlivet og idrettslag gjennom koronakrisen.

Det kommer også studentene til gode!

Itj la byen få ro!

Søk støtte til studentaktiviteter innen 15. september på smn.no/student

10

DIGITALT:

Etter en annerledes vår, er det fortsatt usikkerhet rundt hvordan balansen mellom fysisk og digital forelesning kommer til å bli.

33

SOMMER MED MENING:

I sommer fikk to NTNU-studenter leke i innovasjonsprosjektet Sandbox.

15

DIN ENE TASKEKRABBE:

Hvalen steriliseres, fisken spiser kvikksølv og isbjørnen ammer avkommet med skumle stoffer. Hva gjør miljøgiftutslippene våre med sjømaten som også vi spiser?

50

FESTIVALCAMP I STUA:

Pandemien har gjort en kreativ bransje enda mer kreativ.

21

HELT UTE Å PADLE:

Hvordan går det når en uerfaren sportsjournalist blir med på padletur?

LES MER PÅ [UNDERDUSKEN.NO](https://underdusken.no)

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Elise Marstein – Tlf: 417 91 949
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Idunn Sørensen – Tlf: 936 47 749
avisredaktor@studentmediene.no

Marte Sæther Ottesen – Tlf: 942 59 516
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Maren Høgevoid Busterud – Tlf: 410 63 201
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Christine Aaserød Pedersen
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Sindre Sæthem – Tlf: 411 85 450
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Albert Skårnlund
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Margret Meek
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Oda Eriksen Haugland
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Oda Sofie Mathiasen Gallefoss
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Geir Bergersen Huse
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Bendik Brodshaug
[fooredaktor@studentmediene.no](mailto:foredaktor@studentmediene.no)

SPORTSREDAKTØR
André Torvestad
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Tina Løvås
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Kristian Marcellus Benum Storehaug
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Ingvald Lyngnes
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Ólöf Eyjólfssdóttir
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Erlend Gylver (sjef), Håkon Pedersen, Benedikt Erikstad Javorovic, Linn Danielsen Evjemo, Anders Brun, Runar Johnsen, Sigrid Solheim, Marthe Bjerva, Peter André Hegg, Hanna Jarstø Ervik, Anna Juell Johnsen

GRAFIKERE
Tanja-Irén Harsvik Haugen, Aslak Liaaen, Katryna Navickaite, Marius Thorvik

KORREKTUR
Tomaris Semet (sjef), Runar Johnsen

FORSIDE
Kristian Marcellus Benum Storehaug

Jeg vil at Ole André skal stå et sted i denne avis

TIPS OSS!
tips@studentmediene.no

ANNONSERE?
salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studentersamfundet i Trondheim, som står uten redaksjonell ansvar.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

#3ttrening www.3t.no

BLI MEDLEM
TREN GRATIS TIL
1. OKTOBER
Ingen innmeldingsavgift - Gratis sekk

STUDENTUKER PÅ 3T!

PRØV 3T GRATIS

1. - 13. SEPT.

Tilbudet gjelder t.o.m. 1. oktober 2020. Gjelder medlemskap med 12 måneders bindingstid i tillegg til ungdomsmedlemskap. Studentmedlemskap gjelder fra året en fyller 16 år til fylte 29 år. Les mer om våre medlemskap på www.3t.no eller ta kontakt resepsjonen på ditt 3T-senter for spørsmål.

LEDER

IDUNN SØRENSEN

NESTLEDER I UNDER DUSKEN

Frivilligheten må være åpen for alle – også de som får ekstrastipend

Koronakrise, økonomisk resesjon og nytt semester får mange til å rette oppmerksomheten mot de tåkete årene etter endt utdanning. Uansett hva man studerer ønsker man et godt utgangspunkt i arbeidslivet.

I denne utgaven av magasinet kan du lese om studenter som gjennom internships får erfaring som er direkte relevant for studiene og det videre arbeidslivet. Saken viser at dette kan være en nyttig erfaring, der det ofte er svært mange om beinet. Engasjement i frivillige verv nevnes som en fordel i utvelgesesprosessen.

Samtidig sier Lånekassens retningslinjer at studenter som mottar ekstrastipend på grunn av nedsatt funksjonsevne ikke kan inneha frivillige verv. Intuitivt høres dette rimelig ut. Ekstrastipendet er jo der for de som grunnet ulike helseårsaker må bruke såpass mye ekstra tid på studiet at de ikke har tid til å jobbe ved siden av. Da har de vel heller ikke tid til frivillige verv?

Denne tankegangen innebærer imidlertid et syn på frivillige verv som bare et fritidssysel. For studenter kan det tvert imot være sentralt i en avrundet

utdanning. Studenter får opplæring i arbeidsoppgaver de ellers ville trengt årelang utdanning for. I tillegg åpner det dører for jobber og internships som gir ytterligere relevant arbeidserfaring. For samfunnet kan dette være et billig supplement til statlig finansierte studier – en slags to til prisen av én i utdanningssammenheng.

Resultatet er at flere studenter som kvalifiserer til ekstrastipend blir stilt overfor valget mellom å gi avkall på frivillige verv eller ekstrastipendet. Dersom de velger det siste trenger ikke det å være fordi de opplever at de har et stort overskudd, som de kunne brukt på betalt arbeid. Det kan like godt henge sammen med frivillighetens natur: Det er mindre forpliktende enn betalt arbeid og man velger selv hvor mye innsats man til enhver tid kan legge i vervet.

Noen studenter er villige til å bruke langt flere timer enn forventet på utdanningen sin, både gjennom vanlige studier og frivillig arbeid. Da bør Lånekassen belønne dedikasjonen deres – ikke behandle dem som om de er tatt i å prøve å lure til seg et ekstrastipend de ikke trenger.

Bygger vi morgen – dagens slummer?

NORA SELNÆS
Ungdomskandidat til
Stortingsvalget for Grønn
Ungdom Trøndelag og leder av
Grønn Ungdom Oslo

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Foreldrene våre nøt godt av et tilgjengelig boligmarked da de selv var unge, og har tjent fett på massiv prisstigning over flere tiår. Men slik boligmarkedet er nå, får vi unge døra slengt i trynet når vi skal leie rom i studentkollektivet eller skal kjøpe vår første egne bolig.

For ørtende år på rad kan vi lese om høye boligpriser og at det blir stadig vanskeligere for unge å komme inn på boligmarkedet. I mai ble det satt ny rekord i prisstigning på boliger til salgs. I juni fant Trd.by kun 7 leiligheter til salgs for under 2 millioner og den

største av dem var en ettroms på 35 kvadratmeter. Tidligere i sommer lanserte Easy Byåsen 27 boenheter på 16 kvadrat, som en slags «løsning» på at unge er totalt ekskludert fra boligmarkedet.

For ordens skyld er ikke 16 kvadratmeter en «leilighet», det er knapt nok et soverom.

SSB regner husholdninger som trangbodd dersom antall rom i boligen er mindre enn antall personer eller én person bor på ett rom, og/eller boligen er under 25 kvm per person. Utifra denne definisjonen er det trygt å si at ørsmå leiligheter er en elendig inngang til boligmarkedet og at trenden med å bygge stadig mindre for å senke prisene er helt feil.

Noen framstiller fenomenet med at stadig flere bor i stadig trangere leiligheter som en slags kul motetrend, heller enn en konsekvens av at mange unge og andre med lav lønn ikke har råd til å bo i noe større enn en skoeske. Dermed skaper trangboddhet bare nok et klasseskille. I Trondheim bor allerede 14 prosent trangt. Hvis bolig skal forbli den «fjerde velferdspilaren» må bolig faktisk være mer enn et knøttlite, rådyrt oppholdsrom hvor livskvaliteten blir deretter.

Lager vi morgendagens slummer når vi lar utbyggere bygge så billig som overhodet mulig? Trange, mørke og kalde leiligheter som ofrer bokvalitet for pris, er i hvertfall ikke den «hjelpen» vi unge trenger i boligpolitikken.

Korona har gjort det åpenbart at et hjem må være mer enn bare et hvilerom. Hvordan skal man liksom lese til eksamen når du knapt har plass

til mer enn en seng? Det er umulig å storhandle når du kun kan skvise inn det aller minste kjøleskapet fra IKEA. Det er vanskelig å ikke bli ensom hvis du ikke kan invitere noen hjem for middag eller vors, spesielt om du skal tenke på en meters avstand.

Derfor må vi tenke radikalt nytt om boligpolitikk, så et skikkelig hjem blir en mulighet for alle.

Vi må opprette en tredje boligsektor, altså en ikke-kommersiell og/eller subsidiert sektor med lavere priser. Mange andre europeiske storbyer, deriblant Zürich, Hamburg og Wien har allerede dette godt etablert. Vi må lære av våre naboer og kreve at en bestemt andel av nybygg skal selges til redusert pris og/eller med førsterett til førstegangskjøpere i nye utbyggingsprosjekter. Her må åpenbart også staten komme på banen, men Trondheim kan lede vei.

Trondheim må også støtte opp under alternative boformer vi allerede har og heie fram nye. Fargemarka og Svartlamoen er to ypperlige eksempler på nye løsninger som både er prisgunstige, sosiale og bærekraftige.

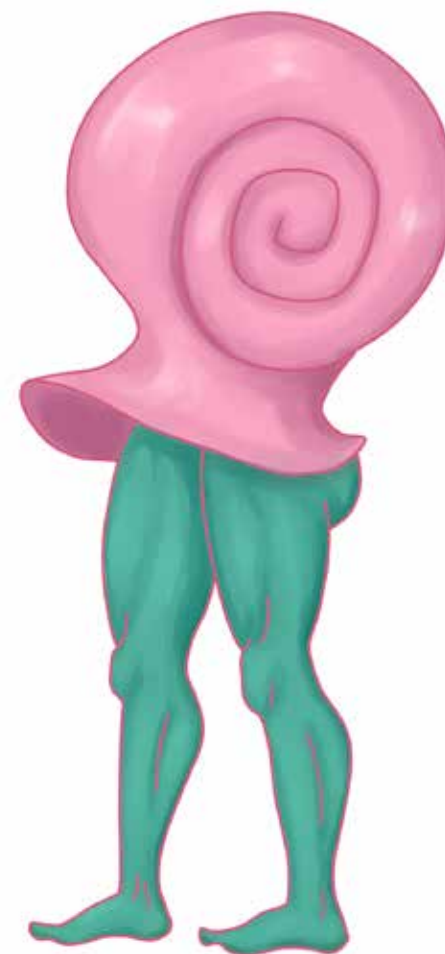
Danskene har skjont at kollektive boformer gjør at man kan bygge billigere boliger til en kvalitet vanligvis forbeholdt de med langt mer cash. Det er for eksempel ingen grunn til at områder som Klemetsaune kolonihage skal forbli skjulte perler og sjeldne oaser forbeholdt de få - slike grønne boprinsipper må brukes også i nye boområder.

Vi må samtidig ta skikkelig tak i leiemarkedet. Trondheim må motarbeide trenden av utstrakt hybelifisering, hvor utleiers profittmaksimering går foran verdige boforhold. Bakklandet og Møllenberg framstår som de rene profittmaskiner, med knøttsmå «hybler», et bad for ti personer og kun en kokeplate til matlaging. Instagramkollektivet «Min drittleilighet» har vist hvor uverdige forhold mange å bo i. Trondheim bør derfor pushe på for å heve det nasjonale taket for eiendoms-

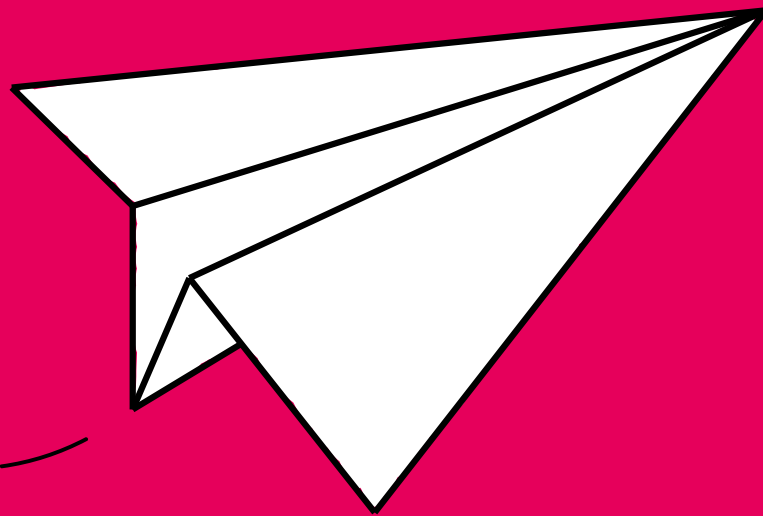
skatt til 8 promille, med unntak for lavinntektshusholdninger, og at det innføres en nasjonal boligskatt. Da blir det langt mindre attraktivt å være spekulant og bolighai.

I 2019 sto flere tusen studenter uten bolig ved studiestart i Trondheim. Vi må ligge foran etterspørselen etter studentboliger, slik at flere av byens 33 000 studenter har et trygt og rimelig botilbud. Vi må også sørge for at de nye studentboligene oppfyller mer enn bare absolutte minstekrav, men er et godt sted å bo gjennom hele studietida.

Boligmarkedet kan ikke være en hellig ku som får galoppere løpsk, på bekostning av oss unge. Trondheim trenger ny, radikal boligpolitikk!

DEBATT: DINE MENINGER PÅ TRYKK

VIL DU SKRIVE TIL UNDER DUSKEN?

SEND MAIL TIL
DEBATREDAKTOR@STUDENTMEDIENE.NO

INNLEGGET MÅ IKKE OVERSTIGE 2500 TEGN, MELLOMROM INKLUDERT.

Nok en skanse er tapt i kampen om akademisk frihet

OLE JØRGEN S. ABRAHAMSEN
Leder i NTL Ung
Studentgruppe Trondheim

EIRIK KRISTOFFERSEN
AU-medlem i NTL Ung
Studentgruppe Trondheim

ILLUSTRASJON: Ane Morkemo

NTL ung Trondheim er kritiske til den nye kompetansereformen i høyere utdanning, og anser den som et ledd i en stadig økt markedsstyring av universitetet.

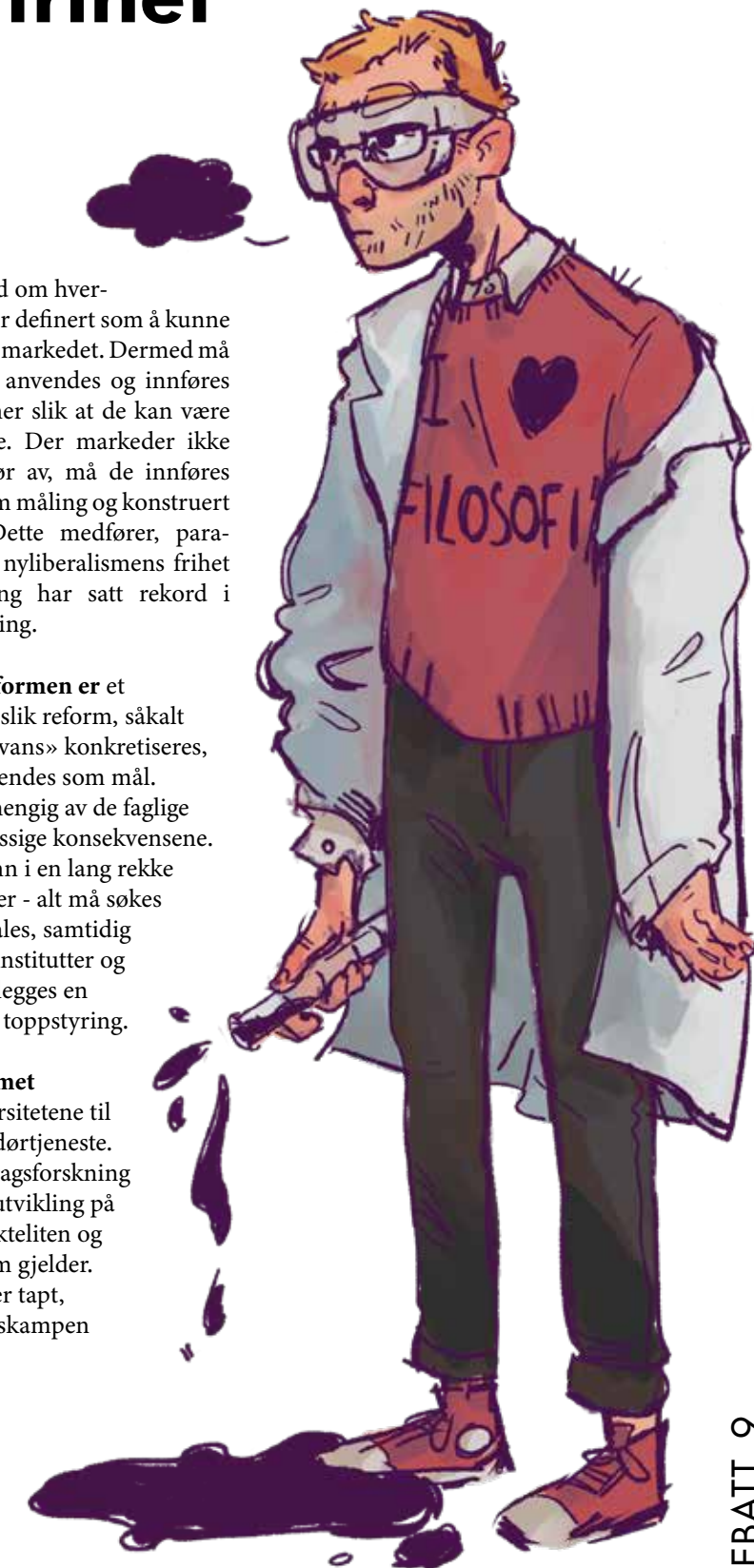
I sommer, mens alles fokus fortsatt var på den pågående pandemien, ble kompetansereformen vedtatt av Stortinget. Der ble det vedtatt at relevant jobb etter endt utdanning skal påvirke finansieringen av høyere utdanning. Slik at emner som «etterspørres» av arbeidslivet skal favoriseres over frie fag. Denne reformen er ikke oppstått alene i et vakuum. Den inngår i en lang rekke reformer som truer og endrer universitetets struktur. Grunnlaget for disse reformene har utgangspunkt i en veldig spesifikk måte å se og forstå verden på og går under navnet nyliberalisme. Et verdenssyn der alt må tilpasses markedsfundamentalismens postulat.

Nyliberalismen er et ideologisk styringssystem fylt til randen med paradokser. Disse kommer fram hvis en undersøker hva den legger i kjernebegrep som frihet og effektivisering. Frihet blir ikke sett på som noe som har med frie valg, akademisk frihet, uavhengighet eller selvrealisering å gjøre. I nyliberalismen brukes begrepene

frihet og marked om hverandre. Frihet blir definert som å kunne engasjere seg på markedet. Dermed må markedsstyring anvendes og innføres i alle institusjoner slik at de kan være frie og effektive. Der markeder ikke eksisterer fra før av, må de innføres ovenfra gjennom måling og konstruert konkurranse. Dette medfører, paradoksalt nok, at nyliberalismens frihet og effektivisering har satt rekord i statlig detaljstyring.

Kompetansereformen er et eksempel på en slik reform, såkalt «arbeidslivsrelevans» konkretiseres, tallfestes og anvendes som mål. Dette skjer uavhengig av de faglige og samfunnsmessige konsekvensene. Reformen går inn i en lang rekke markedsmodeller - alt må søkes om, telles og måles, samtidig som fakulteter, institutter og institusjoner pålegges en sterk og ekstern toppstyring.

I dette paradigmet reduseres universitetene til å bli en leverandørtjeneste. Nå er det oppdragsforskning og kompetanseutvikling på oppdrag fra makteliten og næringslivet som gjelder. Nok en skanse er tapt, men universitetskampen er ikke over.

Sex er digg, om alle er gira

Det er på tide at valdtektsparagrafen tar eit nei på alvor.

KAREN MJØR
Leiar ved
Studentersamfundet i
Trondhjem

ILLUSTRASJON: Astrid Böhler

Eg er blant dei ni av ti kvinnene som enno ikkje har opplevd eit seksuelt overgrep, men eg er fullt klar over at dette også kan skje meg eller nokon som står meg nær. Til då håpar eg at me har fått på plass ei lov som beskyttar offera.

Fokuset i dagens valdtektsparagraf ligg utelukkande på om gjerningsmannen har brukt «vald eller truande åtfærd», eller om offeret er medvettslaust. Samtykke står ikkje nemnt. Ifølge norsk straffelov er det nemleg ikkje nok å seie nei.

Storsalen ved Studentersamfundet i Trondhjem tok eit tydeleg standpunkt i 2018 då dei vedtok at sex utan samtykke er valdtekt. Då bad ein om at norske politikarar ved fyrste høve skulle ta ansvar for rettstryggleiken til valdtektsoffer. No står me her skuffa to år seinare, sidan saka ikkje har hatt vidare framgang.

Det er lett å tenkja at ein skulle klart å gjera motstand om ein vart utsett for eit overgrep. At ein skulle slått og sparka, og at fysisk vald måtte vera til stades for at overgrepet skulle kunne skje. Statistikken viser diverre noko heilt anna. Over 70 prosent av valdtektsutsette «frys», slik at dei ikkje kan røra seg eller gjera motstand under overgrepet. Om du skulle vera så uheldig å vera på feil side av denne statistikken, har du i realiteten inkje rettsvern. Om du skulle vera tøff nok til å melda eit slikt overgrep til politiet, ville nok saka di vorte henlagt etter kort tid.

I tillegg til dei reine valdtektssakene, er det også mykje som er i gråsona. NRK har nyleg utført ei undersøking som viser at heile ein av fire i 20-årsalderen har hatt uønska sex. I dei fleste tilfella vil dei ikkje kategorisera det som valdtekt, men heller som situasjonar der det var lettare å la det skje enn å seie nei. Med ei samtykkelov vil ein i tillegg til betre rettsvern også innføra ei tydelegare normgiving. Når lova seier at sex utan samtykke er valdtekt, sender ein eit tydeleg signal. Det vil i langt større grad enn dagens lovverk krevja at samtykke er til stades. Dette kan føra til færre valdtekter, og vel så viktig: at gråsona vert mindre. Ein kan lettare definera

om det som har skjedd er ei kriminell handling eller ikkje.

La oss saman heva stemmene våre for eit lovverk som tar vare på offera. La oss saman kvitta oss med den forelda oppfatninga av at valdtekt berre er definert av blåmerke og fysisk tvang. La oss saman visa alle som har blitt utsett for den store påkjenninga det er å oppleve eit overgrep, at me står saman med og kjempar for dei.

Dagens lovverk er ikkje tilstrekkeleg. Me veit at sex utan samtykke er valdtekt, det er på tide at lova også reflekterer dette.

Kommentar:

På tide å hoppe av koronavirusets raserikarusell

Skammen som kastes etter store grupper er lite hjelpsom og ofte malplassert.

BENEDIKT ERIKSTAD
JAVOROVIC
Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Silje Marie Savland Moksnes

I begynnelsen av fadderuka kom det en regelrett storm av artikler i media om hvor mange studenter som satt alt for nærme hverandre, i alt for store grupper, i alt for små parker. Noen var kjappe med å skyte tilbake at det ikke var studentene som hadde vært på utenlandsreisene og herryhandelen førte til smitteoppblomstring i Norge.

Dette var de to forrige gruppene som virkelig hadde fått gjennomgå. Før dem var det folk som dro på stranda, folk på norgesferie, folk på utesteder, folk i Oslo, folk på hytta. Jeg har helt sikkert glemt noen her, men gjerne fyll på med grupper du selv, eller noen du kjenner, hater. Om vi skal fortsette på denne måten, merker jeg dette kan bli en lang, lang høst.

Om man baserer seg på avisoverskrifter i det ganske land, er det nesten et under at vi ikke alle er smittet allerede. «Fadderuka kunne bli en smittebombe», ble det blant annet sagt.

Enn så lenge har dette latt vente på seg. Det har vært et utbrudd i Bergen som knyttes til studiesteder, noe som selvsagt ikke er heldig, men som kanskje også kunne skjedd uten en fadderuke. I Bergen ble fadderuka også avlyst, selv om det antakeligvis ikke stoppet all fest.

Dette er ikke for å bagatellisere covid-19, eller smitteverntiltak, men for å poengtere at smitterisiko kan være vanskelig å forutse. Det er mange skrekkszenarioer vi har fått servert, som ikke har gått i oppfyllelse. Katastrofescenarioer er noe alle myndigheter alltid må ta stilling til. Men medieoppslag reflekterer ikke nødvendigvis reell risiko.

Jeg deltok ikke selv på fadderuka, men befant meg i Høgskoleparken ved et par anledninger. Min opplevelse var at de fleste oppholdt seg i grupper under 20 og var relativt flinke til å holde avstand. Bilder av studenter, tilsynelatende liggende i store klynger, verserte i aviser og sosiale medier. At noen satt for nærme, er nok sant, men som det ofte er med å se ting på avstand, kan synet bedra. Om man kommer litt nærmere på folk, både i en metaforisk, og bokstavelig forstand, vil man se at

de fleste er opptatt av å ta det samme hensynet som deg selv, selv om man kan glemme seg litt.

Om man ser på Oxford-universitetets Coronavirus Government Response Tracker, som måler hvor strenge tiltak ulike stater har på ulike tidspunkt, har Norge, i hvert fall siden midten av mai, hatt forholdsvis milde tiltak. Likevel har vi blant de lavere smittetallene i Europa. Dette kan forklares på mange måter, men man må jo også anta at folk er ganske flinke til å ta fornuftige valg.

Dette trenger ikke å være et direkte argument mot skam. En liten dose skam kan være en ganske fin ting for å rette opp uønsket adferd. Men på et gruppenivå hjelper det ingenting. Mange individer praktiserer risikofylt atferd, og det er selvsagt noe man bør minimere.

Mye sinne bunner nok ut i en forståelig frustrasjon og frykt. Det er all grunn til å ta viruset og dets effekter på alvor, men med litt mer forståelse for hverandre, kan det kanskje bli litt mindre slitsomt å komme seg gjennom det hele. Mye har blitt sagt om den nye tilliten til styresmakter som har hjulpet Norge. Kanskje trenger vi litt tillit til hverandre også.

Mener rektor skapte falske forventninger

Til tross for at NTNU melder at 80 prosent av undervisningen skal gå på campus dette semesteret, sitter mange studenter hjemme.

TEKST: Synne Didriksen og Idun Syvertsen | FOTO: Nora Rønningen

I mai skrev Lisa Stendahl Freitag en kronikk på NRK med tittelen «Nett-student til 2021?» etter at NTNU hadde gått ut med at forelesningene også i høstsemesteret skulle gå digitalt. Rektor Anne Borg ved NTNU svarte Freitag i en kronikk med tittelen «Det blir fysisk undervisning ved NTNU i høst!».

I sin kronikk skrev rektor blant annet: «Det er med andre ord ikke slik at studentene til høsten skal sitte på hybler eller hjemme hos foreldre og følge digitale forelesninger» og «Jeg forstår også at overskrifter om heldigital studie-høst kan virke demotiverende for nye studenter. Heldigvis blir det ikke slik.»

Lisa Stendahl Freitag forklarer at bakgrunnen for at hun skrev kronikken

var at hun opplevde oppmykninger på mange kanter, samtidig som det ble snakket lite om studentenes situasjon.

– Det kom plutselig en melding fra rektor om at fysiske forelesninger blir avlyst ut 2020. Jeg synes det var veldig unødvendig å gå ut med det midt i eksamensperioden.

Freitag går tredje året på statsvitenskap, men prøver å ta første året av samfunnsøkonomi samtidig.

– Timeplanen min er litt rotete, men det ser ut som det blir en blanding av digital undervisning og fysisk oppmøte på campus. Jeg tror jeg har 70-80 prosent av undervisningen på campus, og de er flinke til å prioritere førsteåret på samfunnsøkonomi.

I praksis blir mange nettstudenter

Etter at rektor var så tydelig i sin kronikk på at alle skulle få undervisning på campus, tror Freitag at mange studenter nå er skuffet.

– Mange har alle forelesningene sine på nett, og da blir det i realiteten sånn at man blir sittende alene på hver sin hybel og se på forelesninger mesteparten av tiden, til tross for at rektor sa at det ikke skulle bli sånn.

Freitag forteller at hun ikke opplever at NTNU har levd opp til det rektor lovet i sin kronikk.

– Det er bra at man prioriterer førsteårsstudenter, men det er synd at noen får nesten ingenting. Det

oppleves nok som både skuffende og vanskelig for de det gjelder, særlig hvis det er en ujevn fordeling, der noen får mye tid på campus og andre nesten ikke noe, sier hun.

Hun tror at enkelte studenter kan ha blitt ekstra skuffet over hvordan timeplanen ble på grunn av rektors kronikk.

– Det var nok flere som kom tilbake med forventning om undervisning på campus, men så blir de sittende på hybelen, med den økonomiske belastningen av det på toppen. En del studenter har mistet inntekt på grunn av korona, og mange hadde nok satt pris på muligheten til å spare penger på mat og hybel, når de uansett bare blir sittende hjemme og må ta studiene på nett.

Kan gå ut over studentenes psykiske helse

Universitetsavisa skrev 26. august om en studie fra USA som viser at det har vært en dobling av antall studenter som opplever depresjon i 2020 sammenlignet med året før. Freitag tror ikke det er unikt for USA.

– Når man bor i en by langt hjemme-fra og må være mye alene på et bittelite rom, så tror jeg det kan være ganske skadelig for mange.

Hun tror det vil gå ut over universitetsopplevelsen, når studenter bare blir sittende hjemme og se forelesninger på nett.

- MANGE ER SKUFFET: Lisa Stendahl Freitag tror mange studenter håpet på mer fysisk undervisning dette semesteret.

▼ HALVERT KAPASITET: Mange studenter må se langt etter forelesninger på campus dette semesteret.

- PLAGER MEG IKKE: Espen Boman Fosseide synes den digitale undervisningen fungerer greit.

TEKNISKE UTFORDRINGER: Vemund Gransæther mener det er store variasjoner i forelesernes tekniske kompetanse.

– Man får høre at studentlivet er den beste perioden i livet, men når man kun sitter alene foran pc-en er det ikke veldig motiverende. Jeg tror mange vil kunne havne bakpå, og ende opp med å bruke lengre tid på studiene, og kanskje til og med falle helt fra, avslutter hun.

– Vi har satset på aktivitet på campus

Leder Anne Borge Johannesen ved Institutt for samfunnsøkonomi sier hun er glad for å høre at Freitag er fornøyd med studietilbudet dette semesteret.

– Vi har satset på å ha mye aktivitet på campus for førsteårsstudenter, sånn at de skal ha muligheten til å bli kjent og komme godt i gang med studiene.

Instituttet er blant de som kommer best ut i statistikken om undervisning på campus. Johannesen forteller at de har ønsket å få til mest mulig aktivitet på campus.

– Så er vi heller forberedt på at ting kan endre seg underveis i semesteret, og at vi kan måtte gå over til heldigitalt hvis campus stenger igjen.

Viktig at foreleserne behersker det tekniske

Vemund Gransæther går andre året på materialteknologi, og forteller at tre av de fire fagene hans er satt opp med digitale forelesninger, mens det i det siste faget blir en blanding.

– Vi har også lab med oppmøte i de fleste fag, og det er jeg veldig fornøyd med.

Både Gransæther og Freitag påpeker at kvaliteten på den digitale undervisningen varierer mye.

– Det er veldig ulikt kompetansenivå blant underviserne når det kommer til de teknologiske verktøyene. Mye tid går med til å «lære opp» forelesere i teknologien, og det kan være

frustrerende. Mange av plattformene som brukes er gode, men det er avgjørende at forelesere har kompetanse og riktig utstyr. Dette er ikke alltid tilfelle, sier Gransæther.

NTNU har jobbet på spreng

Frank Børø, gruppeleder for Multi-mediesenteret ved NTNU, svarer på kritikken fra studentene. Han forteller at det etter nedstengingen 12. mars ble opprettet en beredskapsgruppe for digital undervisning.

– Siden den gang har det vært jobbet kontinuerlig med å oppgradere infrastrukturen i undervisningsrommene, lære opp ansatte i riktig bruk av utstyret og lage brukerveiledninger.

Han understreker at selv om kompetansen på digital undervisning har hevet seg veldig de siste månedene, var det mange som tidligere aldri hadde

benyttet seg av slik teknologi og derfor behøvde mer hjelp i oppstarten.

– Vi har utvidet og oppgradert både opplæring og brukerstøtte siden mars. Snart kommer det en «hjelpetelefon», der foreleser kan få øyeblikkelig hjelp direkte fra undervisningslokalet.

Børø forteller at de i tillegg til NTNUs vanlige system for kvalitetssikring av utdanning, nå tar stikkprøver av opptak fra undervisningslokale for å sjekke at det tekniske fungerer som det skal.

Kan bli liggende i senga

På spørsmål om han opplever at det er nødvendig at han oppholder seg i Trondheim dette semesteret svarer Gransæther:

– Ja, i det ene faget, der undervisningen kun foregår på Gløshaugen. De tre andre fagene derimot kunne jeg fulgt hjemmefra. Likevel er jeg veldig glad for å være på plass i Trondheim, da det gir flere muligheter for å være sosial også utenom undervisningen.

Til tross for at rektor har sagt det motsatte, mener Gransæther at timeplanen hans i stor grad legger opp til at han blir sittende mye alene på hybelen, noe han sier kan bli utfordrende.

– Når alle forelesningene filmes har man ikke lenger noe incentiv til å komme seg opp om morgenen. Det blir alt for lett å bli liggende i senga med pc-en hele dagen, og det er ikke veldig sunt.

Han tror det blir lettere å falle fra.

– Det er som en ball som begynner å rulle. Man tenker «det går bra, jeg tar det igjen», og så sitter du der på slutten av uka med fem forelesninger du ikke har sett, og så begynner man med nytt stoff på mandag.

Gransæther sier også at han tror flere kan komme til å kjenne på ensomhet, når man blir sittende mye alene. Han tror likevel at dette semesteret faglig sett blir bedre enn vårsemesteret, fordi både studenter og lærere er bedre forberedt.

– Personlig tror jeg eksamen går greit i år, men jeg skjønner godt at mange er stressa. Vi får på en måte en miks av første og andre semester i fjor. Du sitter mye hjemme alene, men så skal du ha

vanlig eksamen med karakter. Jeg er spent på hvordan det går.

Vanskelig situasjon

Leder Einar Hjorthol ved Institutt for materialteknologi forteller at de har ønsket å få til at så mye som mulig av undervisningen skal gå på campus.

– Både for læringsutbyttet og for studentenes ve og vel mener vi at dette er viktig. Vi er selvfølgelig ikke fornøyd med at studenter blir sittende mye på hybelen og må følge undervisningen derfra, sier han.

Hjorthol forklarer at det likevel ikke er mulig at alle oppholder seg på campus nå, gitt dagens smittevernregler.

– Vi har ansatte som har jobbet på spreng for å finne løsninger og for å få timeplanen til å gå opp.

Hverdagen blir forelesninger alene på hybelen

Espen Boman Fosseide, som går andre året på datateknologi, forteller at han kun har digital undervisning dette semesteret. Han sier at han som regel synes den digitale undervisningen fungerer godt for ham.

– Det plager meg ikke så mye, og jeg tror det er nødvendig i den situasjonen vi er i nå. Jeg klarer meg fint med digital undervisning, og jeg fokuserer faktisk bedre når jeg ikke sitter i forelesningssalen.

Førsteamanuensis Hallvard Trættemberg ved Institutt for datateknologi og informatikk forklarer likevel at det skal bli tilbudt et grupperom fra og med uke 36, med studentassistent to-tre timer i uken for alle studenter i det ene faget på andreåret i datateknologi.

– Vi har prioritert et fag for hvert trinn, og mener fagene med gruppearbeid har mest bruk for veiledning på campus, mens teorifagene kan gå på nett. Det vil også bli tilbudt teknisk veiledning med skjermdeling hver dag.

Fosseide forteller derimot at han har snakket med flere som er frustrert over opplegget.

– Mange synes det er teit at vi ikke lenger kan møtes i forelesning, og at det

FAKULTET

ANDEL FYSISK UNDERVISNING

Det humanistiske fakultet	83 %
Fakultet for Arkitektur og design	97 %
Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk	77 %
Fakultet for ingeniørvitenskap	74 %
Fakultet for medisin og helsevitenskap	90 %
Fakultet for naturvitenskap	72 %
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap	91 %
Fakultet for økonomi	89 %
Kavli Institute for Systems Neuroscience	100 %
Seksjon for etter- og videreutdanning	80 %
Samle	82 %

ANDEL FYSISK UNDERVISNING: Tabellen fra NTNU viser variasjonene i hvor stor andel fysisk undervisning de ulike fakultetene tilbyr. Totalt sett skal 80% av undervisningen være på campus dette semesteret.

sosiale miljøet kanskje forsvinner litt i hverdagen.

Fosseide forteller at han faglig sett ikke hadde behovd å oppholde seg i Trondheim dette semesteret, men at det likevel er viktig for ham å være tilbake. Til tross for at rektor lovet at ingen skulle bli sittende alene på hybelen, bekrefter han at dette i stor grad vil bli hans hverdag dette semesteret.

Han mener også at han nok ikke hadde vært like fornøyd dersom han for eksempel skulle byttet studie dette semesteret.

– Hvis jeg skulle begynt på et nytt studie i år, tror jeg det hadde vært veldig vanskelig. Forelesninger er en stor del av å skape et miljø de første månedene.

Skulle ønske vi kunne tilby mer fysisk undervisning

Leder John Krogstie ved Institutt for datateknologi og informatikk, oppfordrer studentene til å følge med i fagene, og å holde progresjon og kontakten med hverandre.

– Hvis studentene har innspill til forbedring, kom med det til oss, til fagstab, til instituttleder og til referansegruppene. Vi jobber med å skaffe flere rom og skulle ønske vi kunne tilbudt mer, men med begrensninger på antall folk som kan møtes har NTNU har kapasitetsproblemer.

Synes du det er godt nok at litt oppmøte på campus er lik litt gruppearbeid?

– Vi skulle gjerne tilbudt mer, men det er alt vi har. Det at vi har støtte i

det faget istedenfor det andre, synes jeg er et helt riktig valg med tanke på at det er det som er mest IT-spesifikt og studieplan spesifikt. Det er også en type aktivitet som er vanskelig å få trent godt på når man sitter hver for seg.

– Vanskeligere å finne plass til store fag

Seniorrådgiver Nina Kotte i kommunikasjonsavdeling ved NTNU forklarer at de fleste undervisningslokalene har fått halvert kapasiteten. De største rommene har nå under halv kapasitet, ettersom det i tillegg er et tak på 200 personer, uavhengig av størrelsen på rommet.

– Dette har selvfølgelig gått særlig utover de store forelesningene, med

mange hundre studenter i faget. Det ble tidlig klart at slike fag, som ITGK og Matte 1, kom til å gå digitalt. Det er en del studenter som har en overvekt av slike store fag på sin timeplan, og de har da dessverre fått en stor andel digital undervisning. Vi prøver å kompensere for dette med å ha gruppearbeid, veiledning med læringsassistent og lignende på campus.

Kotte forteller at alle fagmiljøene har fått beskjed om å gjøre en prioritering, og at man da har prioritert at førsteårsstudentene skal få komme på campus, samt ting som ikke lar seg gjennomføre digitalt, som for eksempel lab.

– I tillegg har man prioritert å få til noe fysisk undervisning til alle de andre, og dette kan ha slått skjevt ut. Her har blant annet klassestørrelse en del å si, og noen som går på et studieprogram med små klasser har man kanskje fått mer undervisning, enn noen som går på et studieprogram med flere hundre studenter.

REKTOR SVARER

Rektor Anne Borg ved NTNU kommenterer situasjonen og kritikken fra studentene:

– Jeg har stor forståelse for at studenter som har hovedtyngden av sin undervisning digitalt skulle ønske at de hadde mer fysiske læringsaktiviteter. Det har hele tiden vært vårt mål å få til så mye som mulig, innenfor de rammene som smittevernet legger. Da har det ikke vært til å unngå at de største forelesningene måtte gå digitalt.

Enkelte studenter hadde kanskje valgt å bli boende hjemme, hadde de visst at nesten all undervisning ville gå digitalt. Var det uklokt å gå ut i media og love at det ikke ville bli et heldigitalt semester?

– Nei, det synes jeg ikke, og jeg mener bestemt at det ville vært uklokt av studentene å velge å bo et annet sted enn i studiebyen sin dette semesteret.

Borg mener at læring på et universitet består av mer enn den timeplanlagte undervisningen.

– At et emne foreleses digitalt, betyr ikke at studentene som tar dette emnet er henvist til alene-tilværelse på hybelen resten av året. Kollokvier, gruppearbeider og lesesalarbeid er viktige aktiviteter, som vi oppfordrer studentene til å delta i eller å organisere selv.

Hun understreker at campus er åpen, og oppfordrer studenter til å ta i bruk kantiner, lesesaler og studentorganisasjoner dette semesteret.

– Fysisk tilstedeværelse og faglig og sosialt fellesskap er viktig for studentenes trivsel og læring. Det at campus er åpen og at alle disse møtestedene er tilgjengelige for studentene, gjør at dette semesteret ikke i det hele tatt vil være likt den situasjonen studentene var i under nedstengingen, selv om en del av undervisningen foregår digitalt, avslutter hun. **UD**

Behov for tannlege?

450,-

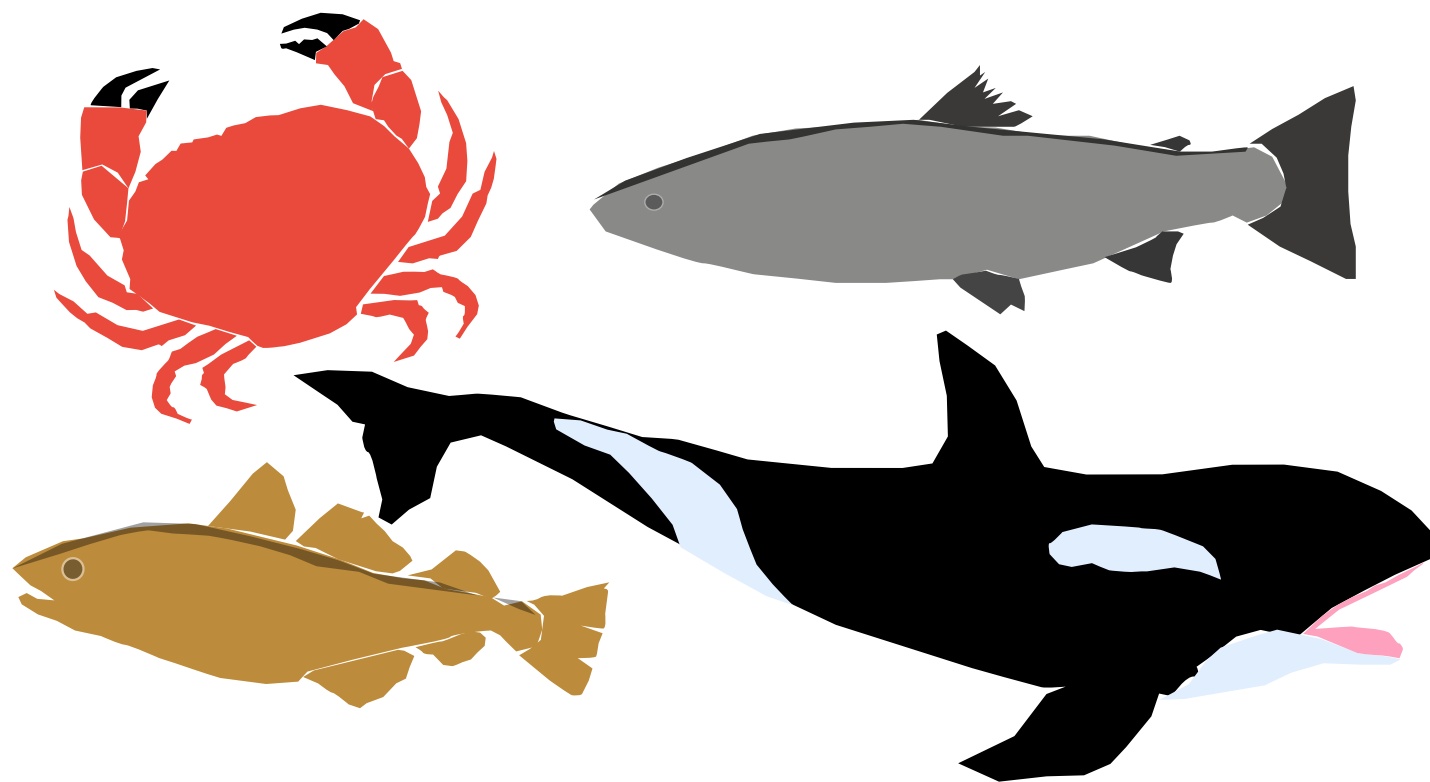
Vi er din studenttannlege og hos oss får du alltid undersøkelse til 450 kroner og 10 % rabatt på øvrig tannbehandling.

Bestill time i dag!

Bestill time

orisdental.no

KREFTFREMKALLENDE KRABBER OG FORURENSET FISK

I Frierfjorden kan man bare spise én taskekrabbe i året før man overskrider trygge mengder kvikksølv, kadmium og miljøgift.

TEKST: Henrik Hammarstrøm | FOTO: Antonia Mangold | GRAFIKK: Kotryna Navickaite

Miljøgifter er en fellesbetegnelse på kjemiske forbindelser eller grunnstoff som har enten mistenkt eller kjent giftvirkning når de samles opp i næringskjeder. Professor Bjørn Munro Jenssen ved Biologisk institutt ved NTNU forteller:

– Mengden av miljøgifter i det store hav er generelt liten. Ved utslippssteder som oljeplattformer og renseanlegg for kloakk og avløp fra landbasert industri vil imidlertid miljøgifter opptre i større konsentrasjoner, noe som kan påvirke dyrelivet.

Kjente miljøgifter som det i dag er forbud mot, inkluderer PCB, bromerte flammehemmere og DDT. Enkelte miljøgifter er imidlertid fortsatt i pro-

duksjon. Dette inkluderer organiske fluorforbindelser som er blitt funnet i skismøring, impregneringsstoffer og matpapir. Forskning viser at organiske fluorforbindelser i store mengder kan være både kreftfremkallende og hemmende for immunforsvaret.

Uvisst faremoment

Til tross for at det nå er generelt lavere produksjon og konsentrasjoner av miljøgifter i naturmiljøet, forklarer Jenssen at situasjonen fortsatt er bekymringsverdig. Hva som allerede er produsert vil nemlig fremdeles påvirke økosystemene i havet. I tillegg til dette er også store mengder av eldre miljøgifter lagret i isbreer. Dersom disse

skulle smelte, vil de bli reintrodusert i økosystemet.

Selv om produsentene har stoppet produksjonen av tidligere helsefarlige kjemikalier, er det fortsatt stor usikkerhet om nyere kjemiske forbindelser ikke kan bli framtidige miljøgifter.

– For å kunne fortsette å produsere ønsker bedrifter å erstatte gamle kjemikalier med nye som har like egenskaper. Et eksempel på dette er hvordan de bromerte flammehemmerne ble erstattet av nye bromerte flammehemmere som viste seg å også være giftige, men lettere nedbrytbare, fortsetter Jenssen.

I dag er det registrert 350 000 ulike kjemiske forbindelser som er lov å

produsere i verden. Hver kjemiske forbindelse gjennomgår grunnleggende testing for å avgjøre skadeomfanget til kjemikaliet. Selv om størsteparten av kjemikaliene er ufarlige, er det likevel forholdsvis lite forskning på hvordan flere av kjemikaliene virker sammen. Eksempelvis kan et kjemikalie være med på å øke den negative effekten til et annet kjemikalie.

Finner miljøgifter i morsmelk

Ifølge Jenssen er man særlig redd for miljøgifter som overføres fra byttedyr til rovdyr.

Konsentrasjonen av miljøgiftene øker nemlig desto høyere i næringskjeden man kommer, et velkjent fenomen kalt biomagnifisering. Miljøgifter vil fraktes rundt kloden enten ved hav- og luftstrømmer, eller med migrerende fisker og fugler som allerede inneholder miljøgifter. Dette er grunnen til at det er funnet store konsentrasjoner av miljøgifter i isbjørn.

– Et viktig poeng er at dersom man kan påvise miljøgifter i isbjørn, som lever i et område langt unna industri, vil dette være grunnlag nok til å stanse produksjonen av produkter som inneholder miljøgifter. Derfor er det viktig å kontrollere ulike bestander av dyr for miljøgifter, forklarer Jenssen.

Pattedyr som isbjørn og mennesker kan ha miljøgifter i morsmelken. Når isbjørnen skal amme bjørningene sine er den nemlig avhengig av å tære på fettreservene, hvor mange miljøgifter lagres i kroppen. Dette leder til at bjørningen vil innta høye konsentrasjoner av miljøgifter og dermed være dårligere rustet for et liv i det fri. Menneskelig morsmelk vil imidlertid ikke være skadelig dersom mor følger kostholdsrådene til Mattilsynet.

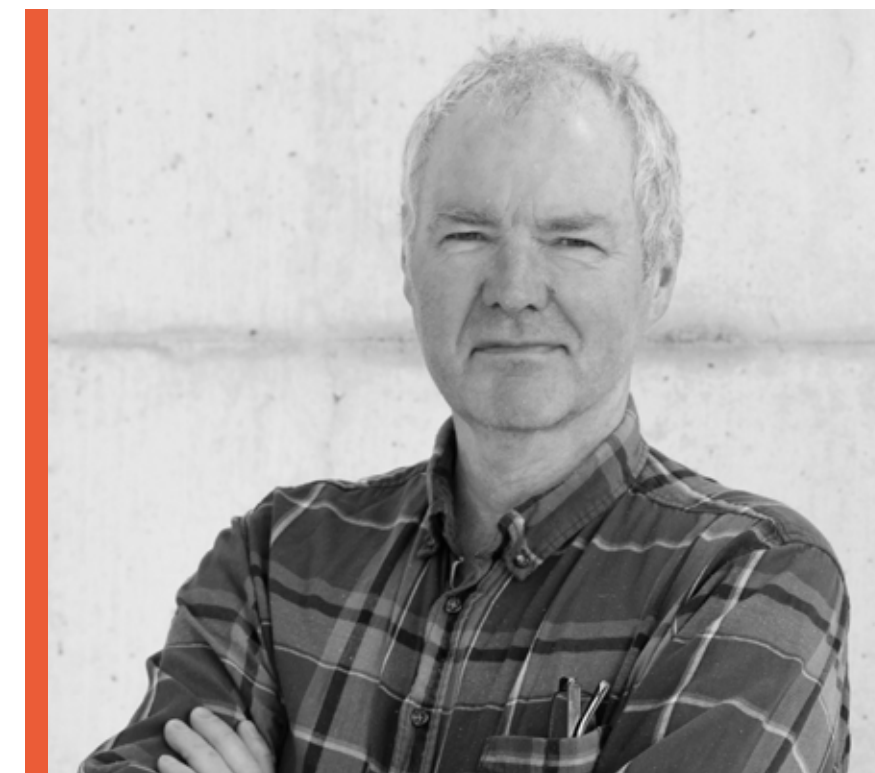
– Selv om man vet at høye konsentrasjoner av miljøgifter påvirker hormonsystemet negativt hos isbjørn, er det vanskelig å overvåke en vill isbjørn og kontrollere hvordan den

klarer seg. Det kan være den får færre eller mindre avkom, eller blir lettere syk, men det er vanskelig å kontrollere både sykdom og antall avkom.

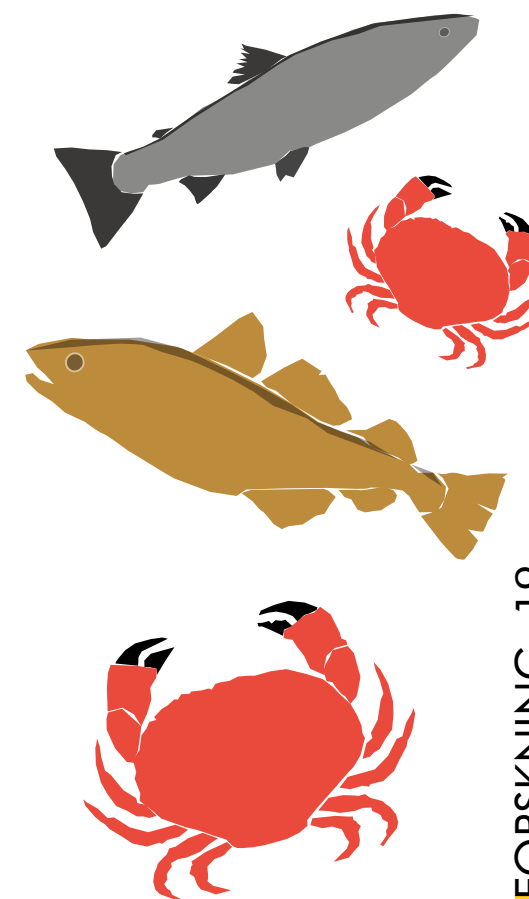
Hvalens kvaler

Det er observert at spekkhoggere sør for Storbritannia ikke lenger får avkom. Jenssen forklarer at dette antageligvis skyldes høye konsentrasjoner av PCB blant individene. Han forventer derfor at denne lokale bestanden av spekkhoggere vil dø ut. Andre hvaler, slik som niser i Norge, kan innta plast med ftalater i. Da vil fordøyelsessystemet til nisen danne nedbrytningsprodukter av kjemikaliene i plasten som leder til reproduksjonssvikt.

– Generelt ser man at mengden miljøgifter i sjøpattedyr og sjøfugl i Arktis minker. Dette kan skyldes en kombinasjon av at dyrene jakter lengre ned i næringskjeden grunnet global oppvarming, og ved en produksjonsstopp av flere miljøgifter. Når isen smelter vil det altså bli

POSITIV: – Konsentrasjoner av miljøgifter er på vei ned hos flere sjøfugl og sjøpattedyr ved Arktis, forteller Professor Bjørn Munro Jenssen ved Biologisk institutt ved NTNU.

problematisk for isbjørn å få god nok tilgang på sel, og den vil da gå etter sjøfuglegg. Ettersom det ofte er mindre miljøgifter i sjøfuglegg enn i sel som er høyere i næringskjeden, vil konsentrasjonen av miljøgifter hos isbjørner minke.

Vær forsiktig med fisk

Fisken man får fra oppdrettsanlegg kontrolleres slik at fisken man kjøper i butikken er innenfor EUs grenseverdier for miljøgifter. Dagens oppdrettsfisk inneholder mindre miljøgifter enn tidligere. Dette skyldes til dels at foret til oppdrettsfisken består av større mengder vegetabiliske oljer framfor villfisk, og at villfisken i foret inneholder mindre miljøgifter enn tidligere.

Mattilsynet har flere kostholdsråd angående villfisk. I spesifikke områder langs kysten vil forurensningen være såpass stor at man frarådes å spise fangsten sin. Mattilsynet har også

anbefalinger for inntak av lever fra fisk som er fisket langs norskekysten.

– Man skal helst ligge unna torskelever og ubehandlet tran. Dette er fordi torsken er en fet fisk som grunnet fettmengden bærer mange miljøgifter, forteller Jenssen.

Han presiserer at tran som selges i butikken har blitt rensset for miljøgifter slik at den er trygg å spise.

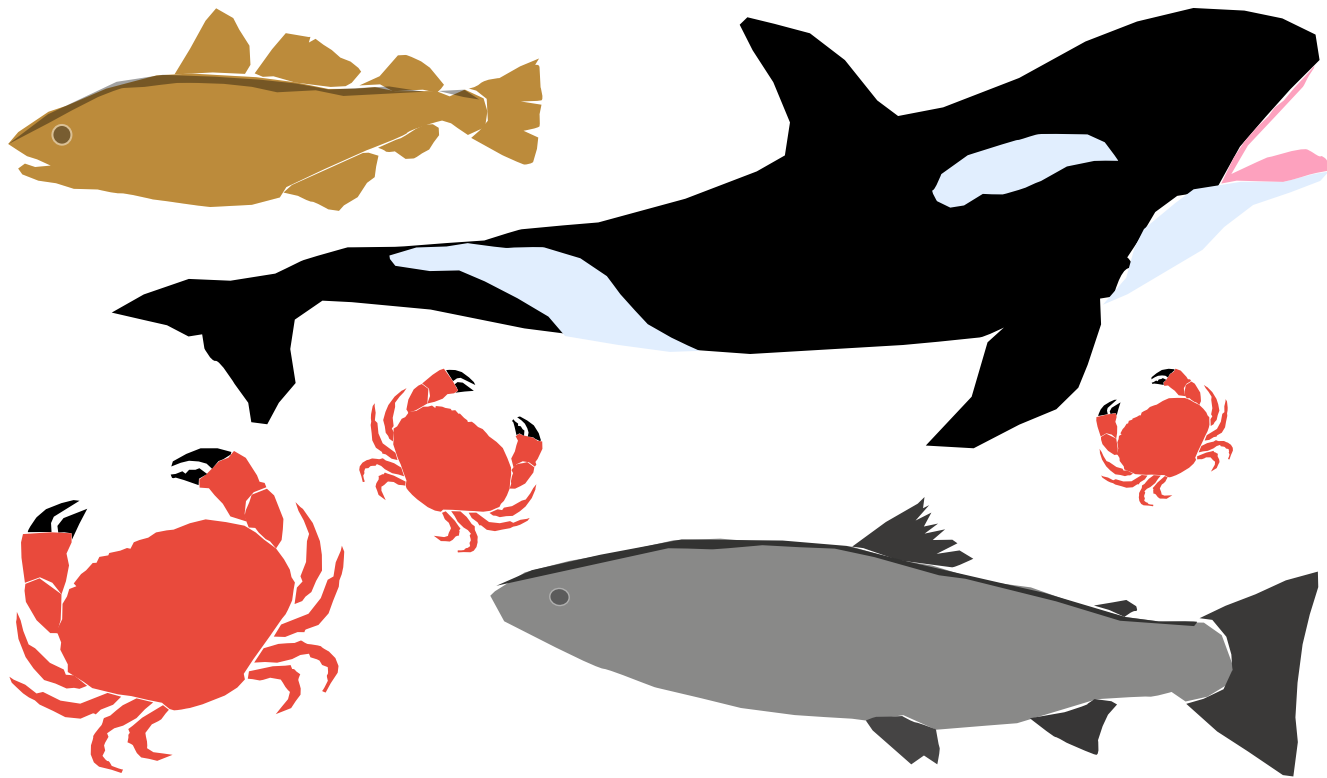
Dersom man skal fiske i ferskvann, må man også være forsiktig. Artene abbor, gjedde og ørret vil i enkelte områder kunne inneholde høye mengder kvikksølv. Kvikksølv er skadelig for hjernen, og dersom man er gravid vil det kunne overføres til fosteret under svangerskapet. Fosteret risikerer da å få misdannelser, lavere intelligens og svekkede motoriske evner.

Tungmetaller i krabbemat

Tungmetaller finnes naturlig i berggrunn og sedimenter i havet, men med

gruvedrift og industri har mengden økt. Når tungmetallene først legger seg på havbunnen, vil de bli tatt opp av dyr på bunnen av næringskjeden. Biomagnifisering kan derfor medføre at krabber og andre åtselere og bunndyr vil ha betydelige mengder av miljøgifter i seg.

Undersøkelser så langt viser at det hvite kjøttet på klørne er trygt å spise, da dette kjøttet har lave mengder fett. Mange er imidlertid glad i innmaten under skallet på krabben. Denne innmaten kalles ofte brunmaten, og er en kombinasjon av kjøtt og et brunt organ som heter hepatopaneas. Hepatopaneas har samme funksjon som en lever hos mennesker. Organet er svært fettholdig og er med på å filtrere giftstoffer ut av krabben. Brunmaten har vist seg å være et samlingssted for det kreftfremkallende tungmetallet kadmium og andre miljøgifter.

– Vi undersøkte kadmiumkonsentrasjonen i brunmaten hos taskekrabbe over en syv års periode ved Mausund, og fant da høye konsentrasjoner av kadmium i brunmat på taskekrabbene, forteller førstelektor Hilde Ervik ved Institutt for lærerutdanning ved NTNU.

Det er imidlertid funnet store mengder kadmium på brunmat i taskekrabbe flere steder i Norge. Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) har på oppdrag for Mattilsynet kommet med råd til hvor mange hele krabber man kan spise. Generelt er rådene 12-14 helkrabber per år for voksne, men rådene varierer også fra en hel krabbe per år i Frierfjorden til ti krabber per år i Jomfruland for en person på 70 kg. Dersom man spiser kun det hvite kjøttet på taskekrabber sør for Salten, i nærheten av Lofoten, kan man derimot spise så mye man vil.

– Havforskningsinstituttet har gjennomført forskning på tilberedelse av krabbe, der det ble skilt mellom å koke hele krabber eller bare klør. Da man kokte hele krabben, var det vesentlige funn av kadmium i brunmat og det hvite kjøttet. Derimot var det

kun spormengder av kadmium på krabbeklørne som ble kokt for seg selv, forteller Ervik.

Krabber inneholder et grunnstoff kalt selen. Forskning viser at dersom det er tilstrekkelige mengder selen i forhold til tungmetaller, som kvikksølv og kadmium, kan selen ha en beskyttende effekt.

–Vi tok også prøver av sedimentene rundt Mausund og oppdaget kun spormengder av kadmium. Dette betyr at enten så har taskekrabbene høy konsentrasjon av kadmium grunnet naturlig biomagnifisering, eller så kan krabben ha vært utsatt for miljøgifter når den vandrer til dypet på vinterstid, sier Ervik.

Ervik avslutter med å fortelle at det er gode næringsstoffer i krabbe, men man må følge anbefalingene for inntak av krabber, som er gitt av Mattilsynet. Hun poengterer at det viktigste er at kadmiummengdene i krabbe blir overvåket. **UD**

Noen kjente miljøgifter:

PCB (polyklorete bifenyl) tidligere ble brukt i industri, betong, gips og maling, og kan lede til reproduksjonssvikt hos pattedyr.

Bromerte flammehemmere finnes i gamle tv-apparat eller i gamle isolasjonsmidler og er kreftfremkallende.

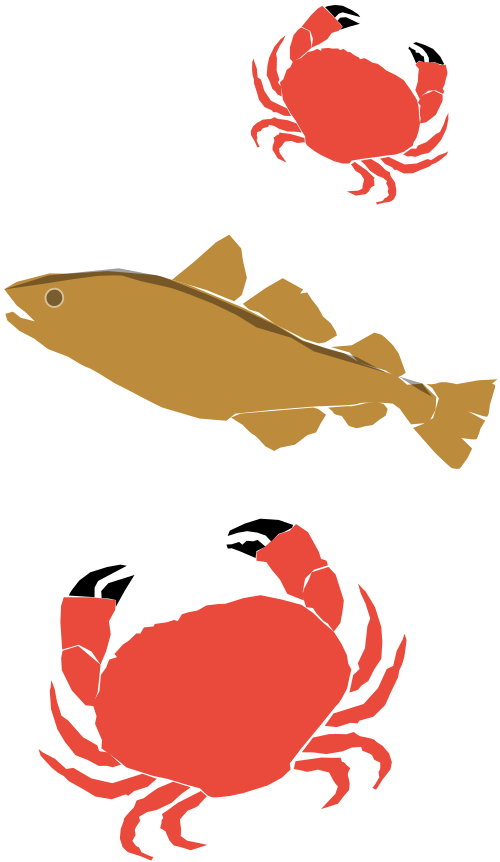
DDT (diklordifenyltrikloreten) ble tidligere brukt i insektmidler og kan i store mengder ha en nerverlammende virkning.

Ftalater er estere av ftalsyre og brukes til å mykgjøre plast, og kan lede til reproduksjonssvikt hos pattedyr. Enkelte ftalater er kreftfremkallende.

FOTO: Elin Iversen/NTNU

HELSEFARLIG: – Det er viktig å orientere seg etter kostholdsråd fra Mattilsynet når man spiser brunmaten på taskekrabben, forteller førstelektor Hilde Ervik ved institutt for lærerutdanning ved NTNU.

FULL KAJAKKRULLE FOR Å UNNGÅ EN «BOOTIE»

– Jeg har alltid vært velsignet med en naiv tiltro til egne ferdigheter: Alt som ser greit ut, skal jeg få til. Slik tenkte jeg også da jeg prøvde padling for første gang.

TEKST: André Torvestad | FOTO: Jonas Halse Rygh

HELT UTE OG PADLER: Det sto ikke på iveren blant de oppmøtte.

DET SVØMMES: Her blir det fort en bootie.

Jeg og min trofaste fotograf møter opp akkurat tidsnok til avtalt tid. Etter hva vi forsto skulle vi møte opp ved Nedre Leirfoss kraftverk, men her var ikke en sjel å se. Verken gamle eller nye padlere var ankommet, vi begynte nesten å tvile på om vi var kommet fram til rett sted. En telefonsamtale til vår kontakt i padlemiljøet oppklarer problemet. Padlere er avslappa folk, de er bare litt forsinket.

– Vi er rett rundt svingen, forsikrer han om.

De første deltakerne ankommer rundt samme tid som arrangørene. Blant de håpefulle finner vi Dipak Keshari. Han har aldri prøvd padling før, men har lenge vurdert å prøve.

– Jeg er veldig glad for denne muligheten, sier han oppspilt.

Et vellykket fjorår

I fjor var det godt over 200 deltakere som møtte opp for å prøve elvepadling, noe som viser at idrett interesserer mange. Selv om logistikken ble satt på prøve, grunnet det store oppmøtet, var arrangementet en stor suksess, ifølge Ingrid Steensland Hoelsæter og Astrid Øygarden Myrhaug. De prøvde padling for første gang under fjorårets arrangement og har siden blitt veldig glad i både sporten og miljøet.

– Det ble litt kaotisk i fjor, men til gjengjeld hadde vi veldig fint vær, så det var helt greit å vente, forteller Ingrid.

Prøvepadlingen ga mersmak, så de meldte seg opp til grunnkurs i elvepadling. Siden har de blitt mer og mer involvert i klubben og begge har nå en stilling i styret. På grunn av korona har de ikke fått padlet så mye som de skulle ønsket, men de fikk trent en del teknikk på Pirbadet i vinter. Spesielt er det viktig å lære seg hvordan man snur kajakken opp igjen, dersom man velter. På padlespråket kaller man denne teknikken «å rulle».

– Dette senker terskelen for å komme seg ut i elva, ettersom man vet at man har muligheten til å redde seg selv, sier Ingrid.

Raskt en del av gjengen

Allerede før jeg kom fram hadde jeg drømt om å rulle, og lysten på å få det til vokste bare større av å snakke med de mer erfarne padlerne. Leder for NTNUI padling, Kristian Lampe Gjerdal, utfordrer meg til å prøve. Han virker litt overrasket når jeg svarer med «selvsagt, klart jeg skal rulle, det blir nok ingen problem». Padlerne titter på hverandre med lure smil. Jeg aner ugler i mosen. Kan det være fare for fiasko? Tvisomt.

– Du forresten, ikke kall meg Kristian. Kall meg Lampe, sier Lampe. Padlerne begynner å godta meg allerede, nå trenger jeg bare å kunne padle før jeg er et fullverdig medlem.

Padla på

Etter litt tørrtrening på land kommer jeg meg ut på vannet. Kajakken gjør seg vanskelig og vil av en eller annen grunn absolutt ikke bevege seg rett fram. Det blir et par utilsiktede snurrer og svinger, men så setter instruktørene i gang med opplæringa.

– Mange lurer på hvordan man padler rett fram, så vi tar det med en gang, sier Kjersti Brynstad, en av to drevne padlere ute i vannet, og legger til: Ta åra sånn, begynn ved tærne, og dra til dere kommer til hofa. Begynner dere å svinge, ta litt ekstra i på den andre sida.

«Åja, sånn ja», tenker jeg. Jeg tar åra sånn, begynner ved tærne, drar til jeg kommer til hofa, tar til og med litt ekstra i på andre sida når jeg begynner å svinge, men ender opp i nok en utilsiktet snurr. Padling er en sport som ser enklere ut enn det det er.

Etter hvert begynner jeg å få litt dreisen på teknikken og det er på tide med en ny utfordring. Kjersti, som også ga meg tips under tørrtreninga,

gir meg nok et lynkurs ute i vannet. Hun virker skeptisk til at jeg skal få det til, selv brukte hun en god stund, påstår hun, men lover å redde meg dersom ting går skeis.

Før man skal lære seg rulling må man lære seg T-redning, slik at man kommer seg opp dersom man ikke klarer å rulle. T-redning er en hjelpeteknikk hvor man får hjelp fra en annen padler til å snu kajakken, slik at man slipper å forlate den. «Å svømme» heter det på padlespråk. Veldig greit å kunne før man skal lære seg rulling, da man helst ikke vil måtte forlate kajakken. Det blir det bare krøll av.

Over alle støvelskaff

For de mest erfarne padlerne i klubben kan det gi en smekk på stoltheten å måtte svømme. De blir også straffet med en «bootie», en gøyol tradisjon i padlemiljøet. En bootie foregår typisk når man er på tur, etter at man er ferdig å padle, forklarer Lampe.

– Svømmerne, ofte er det fire-fem av dem, stiller seg opp og heller en halvliter ned i den ene støvelen sin. Underveis forteller de om hvorfor de måtte svømme, etterpå er det bare å styrte.

Han legger til at bootien ikke er for alle, man må først kvalifisere seg. Det blir man først når man klarer å rulle i et stryk.

Både Lampe og Kjersti trekker fram bootie som en veldig hyggelig seanse som skaper god stemning etter en padletur.

– Det er alltid veldig morsomt, sier Kjersti og ler.

Selve «rulla»

Lampe og Kjersti demonstrerer en T-redning. Rimelig grei skuring. Jeg gjør meg klar til å prøve. I forkant trodde jeg kulden ville være det største problemet, men der tok jeg feil. Det er lenge siden forrige gang jeg befant meg opp-ned i vannet, men jeg burde skjønt tegninga da Kjersti dro fram neseklypa før demonstrasjonen. Jeg

får til T-redning uten problemer, men kommer opp fra vannet med rundt en liter vann i nesa. Den neseklypa hadde vært grei å ha.

Det stopper likevel ikke meg fra å fortsette på min ferd mot «rulla». Jeg retter ryggen, trekker pusten og dykker ned i vannet. Nå er det viktig å beholde roen, tenker jeg, og prøver å huske hva jeg lærte under tørrtreninga. Bøye fram, åra til siden, bøye bak og dra til åra mens kajakken vippes over med hofteleddet.

Det var vanskeligere enn forventet - jeg har ikke nubbesjans. Heldigvis lykkes jeg med en T-redning, så slaget er ikke tapt ennå. Det blir nok et forsøk, denne gang med flere tilskuere, men det blir nok en T-redning. Alle gode ting er tre, minner jeg meg selv om og trekker pusten dypt for et tredje forsøk.

Det blir det siste forsøket. Denne gang mislykkes også T-redninga, så jeg må ut på svømmetur. Nederlaget er et faktum. Lampe sleper kajakken mot land mens

TRONDHEIM FRA NIDELVA: Padling gir et nytt perspektiv på studentbyen.

IKKE LA DEG LURE: Elvekajakk er ekstremsport.

jeg haiker med Kjersti. Jeg trøster meg med at rulling tar tid å lære seg.

Enkelte kan mer enn andre

Heldigvis var det høyere nivå hos de andre deltakerne. Glenn Hoel Kampsveen fikk smaken på padling da han gikk på folkehøyskole, men har ikke prøvd seg i Trondheim før nå. Selv om det er tre år siden sist, fikk han til rulling på tredje forsøk.

– Det har vært veldig gøy å være med og ekstra gøy å få til rulling, gliser han.

Kampsveen høster også ros fra arrangørene, som synes det er imponerende å få det til så kjapt etter en lang pause fra padling. De synes det er gøy at folk byr på seg selv og prøver på rulling og håper å se folk på kurs også. Dessverre for noen er kursene

allerede da fulle, som viser den store interessen for padling i studentbyen.

Kan være ganske ekstremt

I likhet med Kampsveen begynte også Lampe med padling på folkehøyskole, hvor han var et halvt år før han gikk inn i militæret. Han tok kun et grunnkurs i elv over et par dager, men fikk raskt merke at elvekajakk kan være en ekstremsport. Siste dagen av kurset tok den lokale kurslederen med seg kullet til en svært vanskelig elv, som endte med at hele kurset måtte svømme flere ganger. Dette satte en støkk i Lampe og han slet en stund med vannskrekk.

– Andre året i Trondheim bestemte jeg meg for å ta et oppgjør med vannskrekken og ble med i NTNUI padling, forteller han.

Den nåværende lederen møtte opp på Skansen og spurte pent om å få bli med. Verre var det ikke, forteller han. Siden har han vært med klubben på turer, elvefestivaler og mange padlepils på Lyche.

Til slutt gir han en ærlig vurdering på rullinga mi.

– Det var et svakt forsøk, sier han og ler.

Han kommer heldigvis med noen opploftende ord også.

– Men at du holdt ut i det kalde vannet såpass lenge, det kan jeg respektere, sier han og legger til: Det er de som svømmer mest som blir best.

Jeg tar med meg både råd og skryt og tenker jaja, jeg får melde meg på kurs og lære meg rulling der da. **UD**

Miljøpakken
– bedre by

MILSLUKER'N

Gå mer – lær mer.

Gullball

Åge Hareide er tilbake i byen han nøyte suksess med i 2003, men det er ikke derfor han får denne utgavens Gullball.

Hareide har de siste fem årene vært hovedtrener for Danmarks fotballandslag, med stor suksess. Under hans ledelse kjempet de seg til åttendedelsfinale i VM 2018 og kvalifiserte seg til neste års EM. Under VM tok de Kroatia til straffespark, men tapte til slutt mot laget som tok sølv under mesterskapet. En sterk prestasjon av Hareides menn, som står som høydepunktet under hans fem år lange ledelse.

Hans ledelse har vært en lykkelig stund for våre skandinaviske brødre. Danskene har vært så fornøyde med vår mann at dronningen nylig utnevnte ham til ridder av Dannebrogordenen for sin fremragende innsats.

Å tilfredsstillte danskene så godt som det Åge har gjort gjør ham til en verdig vinner av Gullballen.

Rødt kort

I forrige utgave av Under Dusken ga vi Gullballen til «The Ali Summit» og hyllet med det alle idrettsprofiler som gjør sin jobb som forbilder og kjemper for noe som er større enn dem selv. Da er det trist at Trøndelags store sønn, Petter Northug, nok en gang skaper overskrifter av helt andre grunner.

Selv om det ble lovet bot og bedring da han i 2014 ble tatt for fyllekjøring, etter å ha kjørt inn i et autovern, er det tydelig at han har slitt med å overholde dette løftet. Denne gangen ble han tatt for både råkjøring og narkotikabesittelse.

Selv om han skal ha honnør for ærligheten, slipper han ikke unna Under Duskens hoveddommer. Ansvaret som rollemodell kan være tung å bære, men man forventer mer av en mann som en gang var elsket av hele landet. Det blir direkte rødt kort til Petter Northug.

Nye briller og kontaktlinser.
Vi har studentrabatt!

interoptik
Sjøhaug & Sande

Ths. Angells gt. 22, Trondheim. Tlf. 73 99 04 00

ET DYPDYKK I FADDERUKA

Fadderne måtte følge strenge restriksjoner og opplevde å måtte avlyse arrangementer på dagen. Annerledes-fadderuka ble likevel vellykket.

TEKST: Åsmund Hunderi Stemland | FOTO: Jonas Aagaard og Kristian Marcellius Storehaug

– Sprittflaska sendes rundt i rommet minst én gang i halvtimen. Det er håndsprit altså, bemerker Karl Pettersen, fadder ved Kom som er linjeforeningen til kjemi og materialteknologi.

Under Dusken besøker en togafest arrangert av Kom. Togafesten er kjenne-tegnet til en fullverdig fadderuke, og det er vanskelig å se for seg den ene uten den andre. Vi rekker ikke introdusere oss før det iverksettes én av mange håndspriterunder i løpet av vårt relativt korte besøk. Det er ikke lenger press på å drikke spriten, i år skal den gnis imellom fingrene.

Fredrik Slupphaug er førsteårsstudent på materialteknologi. Han er skuffet over at det er mindre festfokus enn tidligere år, noe han selv hadde gledet seg til. Som trønder er han vant til at det er et visst trøkk. Han priser imidlertid fadderne for å iverksette gode tiltak for smittevern.

– Fadderne har passet skikkelig på og sørget for smittevern, slik at vi fadderbarna har kunnet fokusere på moro, utdyper Slupphaug.

Plan B, og C, og D

– I fjor var det mye mer festing, og generelt mye mer som skjedde hver eneste dag. Fordelen med at det var et roligere opplegg i år var at en større andel av faddergruppa var med på mesteparten av opplegget, forteller Lisa Pirela, andreårsstudent ved bygg- og miljøteknikk.

Hun har sittet i fadderutvalget til H. M. Aarhønen. Hun hadde også ansvar for en faddergruppe, og merket den store usikkerheten. Ettersom ting alltid kunne bli avlyst på en dags forvarsel måtte de ha flere reserveløsninger planlagt, eller finne på ting på sparket. Pirela gikk alltid rundt og fulgte med på telefonen, og det var ikke uvanlig at det kom kontrameldinger samme dag som noe var planlagt.

– Vi skulle ha fylla-fotball, men det fikk vi ikke lov til. Deretter planla vi kanonball, men fikk rødt lys kvelden før, selv om vi egentlig fikk det godkjent. Da måtte noen i fadderutvalget bruke morgenen på å planlegge fotball-tennis, som jeg ikke visste at fantes engang!

Pirela merket seg at fadderbarna likevel holdt humøret oppe, og at de hadde forståelse for situasjonen. Hun tror det var viktig at hun kommuniserte at det ikke var intensjonelt fra fadderkomiteen sin side, men at det var et resultat av den usikkerheten som har preget resten av samfunnet det siste halvåret.

Mindre alkohol, mer inkludering

– Jeg synes det ble knyttet tettere bånd mellom de som var i samme faddergruppe i år, mens vi bare festet rundt med alle slags forskjellige folk i fjor, forteller hun.

Selv om fadderuka var annerledes enn den pleier å være, så tror ikke Pirela den var dårligere av den grunn. Hun merket tidlig at det dannet seg vennskap i faddergruppa på en annen måte enn det gjorde for henne, ettersom det i år var et mindre fokus på fest og fyll.

Koronasituasjonen tvang linjeforeninger til å tenke annerledes om hvor stort fokus alkohol skulle ha,

HÅNDSPRIT: En av rollene til fadderne er i år å sørge for at fadderbarna får nok sprit, vanligvis vil det være motsatt.

SKUFFENDE: Som trønder er Fredrik Slupphaug vant til litt hardere festing enn han fikk i fadderuka.

da alkoholkonsum gjør det vanskeligere å overholde smittevernsreglene. Pirela opplevde at fokuset på flere edru-arrangementer førte til en mer inkluderende og variert fadderuke.

– Det ble slitsomt å drikke til klokka elleve på et vors hver kveld uten å dra ut på byen, så vi endte opp med å finne på mange andre aktiviteter som frisbeegolf, gåturer og felles middag.

I tillegg var det også restriksjoner på hvor mange som kunne samles på ett sted og hvor store arrangement som kunne avholdes. Hovedregelen for mange faddergrupper ble at hver av gruppene på cirka 20 studenter oppholdt seg alene og hadde færre aktiviteter med andre faddergrupper.

– Jeg tror at et lavere alkoholfokus og mindre grupper kan ha gjort at det knyttet seg enda sterkere vennskap denne fadderuka, spesielt for de som ikke drikker alkohol til vanlig uansett.

Fokus på smittevern

I løpet av fadderuka var det en situasjon hvor to fadderbarn i forskjellige faddergrupper fikk symptomer. Begge faddergruppene ble satt i karantene fram til de fikk et negativt testresultat tilbake. Pirela tror det er bedre at

PLANLEGGING: Lisa satt i fadderutvalget til H. M. Aarhønen og mener fadderbarna hennes fikk en fullverdig fadderuke.

fadderuka arrangeres med såpass strenge tiltak, enn at fadderuka hadde blitt avlyst og hundrevis av hjemmefester hadde blitt arrangert uten at linjeforeningene sto ansvarlig.

– Vi var svært takknemlige for at NTNU sto ved vår side, slik at vi kunne stå ansvarlig for at smittevernsreglene ble fulgt.

Hun forteller at H.M. Aarhønen hadde en rekke tiltak for å sikre at fadderuka ble så trygg som mulig, samtidig som de nye studentene skulle ha det gøy og bli kjent med byen de skal studere i. Størrelsen på faddergruppene var derfor mindre i år.

– Flere av gruppene valgte i tillegg å splitte faddergruppen i to, hvor den ene gruppen satt inne og den andre ute hvis det var dårlig plass på vors, også byttet de i løpet av kvelden.

Et samarbeid mellom linjeforeningen og fakultetet sørget for at gruppe medlemmene fra samme faddergruppe, også var på samme gruppe i det faste teknostart-prosjektet som førsteklasingene har hvert år.

Pirela mener målet til fadderuka skal være å ta imot studentene på en best mulig måte, og å gi de det sosiale utgangspunktet for å ha noen i klassen å kontakte om man skulle lure på noe. Dette synes hun årets fadderuke har prestert på en god måte.

Avlyste arrangementer

Fadderutvalget til Salt, linjeforeningen til grunnskolelærerutdanningen, satt i karantene fra den første dagen av fadderuka. De aller fleste arrangementene deres ble derfor avlyst. Silje Saatvedt var et av fadderbarna som fikk meldingen om avlysning.

– Vi hadde alt møtt opp og blitt delt inn i faddergruppene, men så kom meldingen om at hele styret satt i karantene, og at fadderne ikke engang hadde mulighet til å hente t-skjortene.

Saatvedt forteller at det likevel var mulig for faddergruppa å bli kjent gjennom aktiviteter planlagt av fadderne i deres egen gruppe. Det var ikke før tirsdagen i andre halvdel av fadderuka at de kunne ha

felles arrangementer. Saatvedt rakk dermed bare tre kvelder med offisielt fadderopplegg.

– Vi fikk etter hvert grønt lys for å henge i lag med en annen faddergruppe, og da ble vi mange nok til at vi kunne ha vors og sånn. Vi var bare 13 personer i faddergruppen, og det var sjeldent at flere enn 9 møtte opp, forteller hun.

Selv om det kan ha blitt mindre smittevernsfokus på vorsene og festene da de ikke var arrangert av fadderutvalget, tror ikke Saatvedt dette hadde en økt risiko med de andre tiltakene tatt i betraktning. Hun oppfattet at nøkkelen til dette var at de oppholdt seg med sin egen faddergruppe og ikke hadde aktivitet med mange andre.

– Fadderne hadde også kontroll på hvem som var der hver kveld, så selv om det var uoffisielle arrangement, så var det likevel tiltak rettet mot smittevern.

På aktivitetsdagen de hadde på festningen var de kun med én annen gruppe på postene.

Kjipt med ulike løsninger

Saatvedt mener det er kjipt at fadderuka ikke ble helt det mange hadde gledet seg til, men oppfattet likevel at det var stor forståelse for at det ble som det ble. Hun merket derimot litt frustrasjon

rundt hvor varierte regler de forskjellige linjeforeningene kom fram til.

– Det var mest kjipt at det var såpass forskjellige regler imellom de forskjellige linjeforeningene, og ikke et tydeligere felles regelverk fra NTNU sin side.

Saatvedt tror likevel det var bedre at det var et offisielt opplegg som kanskje var litt variert, enn at alt hadde blitt avlyst. Da hadde man risikert at det ble masse uoffisielle fester og arrangementer i stedet. Til tross for avlysningen i starten av fadderuka, føler Saatvedt at fadderuka har gjort det den skal, nemlig å legge et sosialt utgangspunkt for studiene.

– Jeg vil si jeg fikk en bra fadderuke, spesielt med tanke på hvor store begrensningene var. Det er litt kjipt at jeg ikke fikk blitt kjent med en større del av klassen, men det kommer nok i løpet av studiet, avslutter hun.

Støtte fra rektor

Rektor Anne Borg ved NTNU har både i forkant og i løpet av fadderuka gitt støtte, der andre utdanningsinstitusjoner valgte å avlyse. I Adressa har hun snakket om viktigheten av et studentmottak som lar studentene bli kjent med campus, byen og hverandre. Hun vektlegger at

det er disse elementene som bør stå i fokus, framfor fest og fyll.

– Ledelsen i fadderuka og linjeforeningene har gjort et veldig godt forberedende arbeid, men vi ser nå at det oppstår utfordringer i gjennomføringen, skrev rektor Anne Borg på innsida i starten av fadderuka.

Avveiningen mellom å gi de nyankomne studentene et godt sosialt miljø, og frykten for nedstengning, har åpenbart vært vanskelig for ledelsen på de forskjellige universitetene. Gjennom meldinger på innsida har NTNU-ledelsen tydeliggjort at det fremdeles er en veldig reell fare for nedstengning dersom smitten kommer ut av kontroll.

– For at vi skal klare å holde campus åpent og tilgjengelig er vi alle nødt til å jobbe sammen. Slik jeg kjenner NTNU-studentene, er de fornuftige og ansvarlige, sier Borg. **UD**

AVLYST: Silje fikk størsteparten av fadderukearrangementene avlyst fra dag én, men fikk likevel en bra fadderuke.

5 PÅ GATA

1. Navn, studieretning, hjemsted, har du vært fadderbarn i år?
2. Har fadderuka vært slik du forventet at den skulle være?
3. Følte du at dere klarte å ivareta smittevernet under arrangementene dere hadde?
4. Syns du «det var verdt det» å gjennomføre fadderuka? Nye vennskap vs. smittehensyn?
5. Hva er det gøyeste dere har gjort?

1. Ådne

1. Ådne Siqveland, psykologi, Bryne, fadderbarn.
2. Over forventning med tanke på koronasituasjonen. Jeg var veldig skeptisk i starten og trodde alt kom til å bli kansellert, men jeg har storkost meg.
3. Det har vært utfordringer såklart, men fadderne spesielt har vært veldig på med antibac, også prøver vi så godt vi kan å holde én meters avstand.
4. 100%! Jeg har vært student før og vet hvor viktig det er å legge det sosiale grunnlaget gjennom fadderuka. Man føler seg veldig liten når man flytter til en ny by, men fadderuka er en nydelig mulighet til å bli kjent med nye folk.
5. Øl-ympiske leker – da vi delte faddergruppa inn i lag og hadde forskjellige konkurranser.

2. Preben

1. Preben Paulsen, statsvitenskap, Bodø, fadderbarn.
2. Bedre enn forventa. Jeg forsto jo kontrastene fra hvordan det var i fjor, men da det sto i VG at mange var smitta så trodde jeg ikke det kom til å bli noen fadderuke. Nå er vi på siste dagen og det har vært veldig gøy.
3. Det synes jeg absolutt. Vi ble jo reddet da den første mediestormen kom, og siden da har vi vært ekstra forsiktige og hatt små grupper med god avstand.

4. Det at vi var i såpass små grupper gjorde at man endte opp med å bli godt kjent med de man var på gruppe med, så det var absolutt verdt det.
5. Det har vært mye gøy, mest gøy kanskje da vi var hjemme hos noen fordi så snart vi drar ut så blir vi jo sittende ved et bord. Vi hadde en tur til Lille London da vi fikk en hel etasje for oss selv, så det var ganske fett.

3. Rikke

1. Rikke Melbø Nielsen, elektronisk systemdesign og innovasjon, Sandnes, fadderbarn.
2. Jeg visste ikke så mye om fadderuka fra før, så den har vel det?
3. Det har vært vanskelig å holde én meters avstand til tider likevel, spesielt på hjemmefester med begrenset plass, men alt annet har fungert bedre. Vi har uansett bare vært med vår egen faddergruppe.
4. Ja, det har vært dritygøy, og vi har ikke hatt noe smittetilfeller ennå ihvertfall.
5. Jeg synes hjemmefestene var veldig gøy, i tillegg hadde vi byorientering i Trondheim, som var bra.

4. Luan

1. Luan Tran, kybernetikk og robotikk, Drammen, fadderbarn.
2. JA, den har vært kjempebra.
3. Jeg synes det, fadderne har passet skikkelig på og vært strenge på enmetersregelen og antibac.
4. Ja
5. Vi hadde en konkurranse der vi skulle plystre. Det var veldig gøy.

5 . Øyvind

1. Øyvind Stubhaug, kybernetikk og robotikk, Oslo, fadder.
2. Ikke egentlig, jeg trodde ikke det kom til å bli så gøy som det har vært. Jeg har ikke følt at noe har manglet.
3. Det viktigste fokuset for oss har vært at vi har holdt oss kun med vår egen gruppe, for å redusere smitterisiko og lette arbeidet med smittesporing. Alle har vært innforstått med at vi ikke skal forsvinne på alskens nach eller noe sånt.
4. Selv for meg som fadder har det vært utrolig bra opplevelser. Absolutt verdt det for fadderbarna å få den opplevelsen av Trondheim.
5. For et par dager siden hadde vi vors utendørs også begynte det å regne. Da samla vi oss under et tre i Høgskoleparken, men det ble fort litt trist. Vi fant ut at vi måtte finne på noe, så da løp vi i undertøyet rundt hovedbygningen! Det er en sånn opplevelse man kun får i fadderuka.

SANDKASSE, SOMMER OG SKOLEFRI

TEKST: Martine Andersen Hennig | FOTO: Kjartan Nyberg Håland og Lise Eide Risanger (Storebrand)

I sommer lekte ti utvalgte studenter seg i internshipet Sandbox. To NTNU-studenter tar med seg seks uker fylt med unike erfaringer.

Mange studenter benytter sommerferien til å tjene litt ekstra til livets opphold. Lenger ut i studieløpet kan man være så heldig å lande et relevant internship eller sommerjobb. Sommeren 2020 var preget av nedstenginger og annullerte og utsatte kontrakter, som at flere studenter sto uten sommerjobb. Til tross for pandemien fikk økonomi- og finansselskapet Storebrand gjennomført internshipet Sandbox, der ti heldige studenter fikk delta på et seks ukers langt innovasjonsprosjekt.

Totalt var det 400 søkere, der tre NTNU-studenter fra helt ulike studieretninger kvalifiserte seg til en plass. To av disse var Tove Frøberg på fjerde året i industriell økonomi og Sofie Bergstrøm på masterstudiet i arbeids-

- og organisasjonspsykologi. De fikk muligheten til å riste i grunnmuren til selskapet med et utenforstående blikk, i tverrfagelige team med tett samhold.

Fra sommerservitør til produktutvikler

Både Frøberg og Bergstrøm har tidligere hatt sommerjobber utenfor sine kompetansefelt. Hos Storebrand derimot ble de nøye utplukket basert på sitt studieløp og erfaringer.

– Tidligere sommere har jeg jobbet på restaurant og det var en helt annen jobb. Nå ble jeg ansatt for min kompetanse, ble utfordret og har lært utrolig mye. Dette har vært et helt annet nivå av en sommerjobb. Jeg anbefaler

virkelig alle å søke Sandbox, en erfaring som jeg er stolt av å ha på CV-en min, sier Bergstrøm.

Prosjektarbeidet foregikk over seks uker totalt, med oppstart etter eksamensperioden. Ukene var spredd til fire uker fra start, deretter to uker ferie og to avsluttende uker. Det hele ble avsluttet med en presentasjon for toppledelsen og resten av Storebrand. Resten av sommeren fikk de tid til andre ting.

– Tidligere har jeg jobbet hele sommeren, så Sandbox opplevdes ikke som altoppslukende. Resten av sommeren var helt åpen til fritid og en Norgesferie! sier Frøberg.

◀ LEDER I SIT: Sofie Bergstrøm begynner nå på siste året på master i arbeids- og organisasjonspsykologi. Hun er nåværende styreleder i Sit og aktiv i studentpolitikken.

SOSIALT: Etter et seks uker med prosjektarbeid ble det et tett sosialt samhold mellom Bergstrøm og Frøberg og resten av gruppen. ▶

Personlige egenskaper

Med et bredt spekter av relevante studier, spilte også erfaring og engasjement inn i søknadsprosessen. For å skille kandidater er det mange faktorer som spiller inn. Drivkraft i verv eller frivillighet kan nemlig være esset i ermet, sier Tove Selnes. Hun er ansatt i Storebrand som konserndirektør for People, et selskap som jobber med rekruttering, vikar- og konsulentformidling.

– Rett innstilling og personlige egenskaper kan være vel så viktig som faglige resultater og erfaring. Vi ser på fagbakgrunn, personlighetstype og eventuell praktisk erfaring som er relevant for de mange oppgavene som skal løses.

Bergstrøm takker seg selv for at hun har vært engasjert i flere frivillige verv.

– Jeg har jo vært seks år i studentpolitikken og er nå styreleder i Sit. De vervene håper jeg har hjulpet meg til å få plassen, sier Bergstrøm.

En mulighet til å påvirke

Generelt fungerer et internship som en smakebit på en potensiell jobbhverdag, samtidig som at selskapet får innblikk i hvordan dagens studenter, framtidens utviklere, arbeider og tenker. På Sandbox fikk deltakerne arbeide i team på fem, innen områder som sparing og pensjon. Det var ingen krav til erfaring innen finans, kun nysgjerrighet. Hensikten var ikke å ferdigstille, men å forsøke å utvikle et produkt Storebrand kunne tilbudt i framtiden. Selnes er opptatt av at

Sandbox skal være et unikt springbrett til arbeidslivet.

– I løpet av seks uker får studentene et godt innblikk i hvordan Storebrand jobber med innovasjon og konseptutvikling. I tillegg får de råd om karriere, en egen mentor og faddere som støtter dem underveis i prosessen, sier Selnes.

Hvert sammensatte team var et frisk pust for Storebrands etablerte produkter og ideer. Bergstrøm krysser fingrene for at tjenesten blir lansert en dag.

– Vi fikk signaler om at arbeidet vårt var svært interessant for Storebrand sin framtid. Alle i teamet har et håp om at noen av elementene vi utviklet kan bli tilgjengelige. Vi skulle gjerne hatt produktene selv, men jeg kan ikke si konkret hva vi utviklet, sier Bergstrøm.

Fokus på tverrfagelighet og nyskapende ideer

Av de 400 søkende, var nåløyet smalt for å skille ut de ti mest kvalifiserte. Kandidatene ble tatt opp fra et bredt utvalg av studier fra flere av Norges universiteter og høyskoler.

– I Sandbox-utlysningen skrev de at psykologistudenter tidligere har vært tatt opp. Det var veldig kult at de etterlyste mitt fagfelt. Et fagfelt som kanskje ikke automatisk er det man ser for seg at kan jobbe innen finanssektoren. I gruppen var det også en fra sosialantropologi, sier Bergstrøm.

Alle ble nøye fordelt inn i to team, med fokus på tverrfagelighet og personlige egenskaper. Før internshipet startet i juni fikk de tilsendt relevant litteratur

og digitale foredrag som ga nyttig kunnskap til innovasjonsprosjektet. Selnes forteller at de tar et møte med deltakerne som også får være med på å definere teamene.

– Litt av poenget med Sandbox er å sette sammen teams med et bredt spekter av utdanning og erfaring. Det skaper en stor verdi for både oss og studentene. Derfor ser vi etter søkere i høyere utdanningsløp innen alt fra IT, økonomi og entreprenørskap, til strategi og forretningsutvikling, design og atferdspsykologi, sier Selnes.

Bergstrøm følte aldri at hennes erfaring ikke var relevant for jobben.

– Basert på at jeg går arbeids- og organisasjonspsykologi er det spennende bare det å jobbe i grupper med et felles

SAMMENSATTE TEAM: Tove Selnes forteller at Sandbox ønsker seg studenter med ulik studiebakgrunn.

PERFEKT MULIGHET: Som fjerdeårig student på industriell økonomi var Sandbox midt i blinken for Frøberg.

mål. Jeg følte virkelig at jeg hørte til, og at jeg fikk brukt min kompetanse. Finans og økonomisk atferd handler jo om mennesker, sier Bergstrøm.

Fikk en hel etasje for seg selv

I år har flere vært uheldige med avlyste arrangementer og sommerjobber. Sofie Bergstrøm er utrolig takknemlig for at Sandbox ble gjennomført og håper at så mange så mulig kan få en like innholdsrik sommer neste år.

– Jeg har fått en helt fantastisk sommer. Allikevel vet jeg at mange studenter har vært uheldige denne sommeren, med annullerte kontrakter og sommerjobber. Da sitter jeg med litt dårlig samvittighet for at så mange ikke fikk den muligheten jeg fikk i år. Det var fantastisk av Storebrand å hive seg rundt og tilpasse programmet til situasjonen vi alle sto i, sier Bergstrøm.

Etter at første uken ble gjennomført digitalt, gikk de over til fysisk oppmøte. Da fikk Sandbox en hel etasje for seg selv hos Storebrand på Lysaker, som gjorde at Frøberg og Bergstrøm fikk den sommeren de planla.

– Jeg håper virkelig at alle som tilbyr sommerjobber og internships neste år planlegger for en usikker sommer, slik at flere kan få muligheten selv om ting kanskje endrer seg. Studentene som kommer med får erfaring, bygger nettverk, får en fantastisk pakke for å kunne utvikle seg, bruke kompetansen sin og bli sett, sier Bergstrøm.

Oppfordrer andre til å søke

Forhåpentligvis vil vi neste sommer være forberedt på smittevern og sosial avstand. Allerede nå kan det være lurt å få oversikt over stillingsannonser og søknadsfrister.

– Jeg vil påstå at ingen kommer ikke til å angre på at de bruker en sommer på et internship som Sandbox. Det er en uvurderlig praksis ved siden av studiene. Søknadsprosessen starter allerede nå snart, så let etter Sandbox-utlysningen eller noe annet som virker spennende for deg, sier Bergstrøm.

Søknadsfristen hos Sandbox er i november. Frøberg anbefaler å få et overblikk over hva du ser etter i en lærerik og sosial sommer allerede nå.

– Det var en veldig bearbeidet stillingsannonse, med blant annet tverrfagelige team og var relevant for min studieretning. Samtidig fikk alle så god kontakt under prosjektarbeidet, så det var virkelig en periode for selvutvikling, sier Frøberg. **UD**

DE TRE
PØLSKETERER

«Ålreit nattmat da.»
«Synd det ikke er natt.»
«Mhm.»

OMDISKUTERT: De lærde strides om hamburgergrillen egentlig er en pølse.

NATTMAT OM DAGEN

Vi tester pølser. Styr unna Narvesen på togstasjonen hvis du vil unngå at faddergruppa tar deg på fersken i pølsekostyme.

TEKST OG BILDER: Le Dog, Oignon Frit og Dijon | ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

«Jeg håper du er sulten.» Le Dog blottes sin skinnende tanngard i et smil mot Dijon, i det Trondheims desidert travleste spiseri dukker opp i synsfeltet. Dijon slikker seg rundt munnen til svar. Restauranten kalles «Narvesen», og bør ikke være helt ukjent for den verdensvante gane. Den ligger nemlig ved globetrotternes knutepunkt – Trondheim sentralstasjon. «Nei, er du her også?» Le Dog får øye på Oignon Frit, som har hengt seg på Dijon. «Jeg var sulten», forklarer Oignon. I dag er det pølser på menyen.

Et skilt lyser mot de pølsesultne. «Er det buss for tog,» spør Le Dog, men nei, det er tilbud. «Alle pølser 25,-». Dijon utbryter: «Det er kongel!» og drar fram lommeboka. De tre samler seg rundt pølsedisken og sikler over valgmulighetene. Oignon Frit tar rosinen i pølsa, en ostepølse surret i bacon. Dijon skynder seg med å forlange chilipølsa, for å ikke bli sittende med svarteper – den gråbrune hamburgergrillen. Le Dog titter ned på den innskrumpede hamburgergrillen og tenker at den minner mest om et stykke kull han en gang fikk i julegave. «Er burgergrill egentlig pølse?» spør Oignon bak ryggen hans. «Merde,» svarer Le Dog. «Jeg kom for å fylle tarmen.»

Pipa får en litt tristere lyd da det viser seg at man må betale ekstra for sprøstekt løk. Gruppa begynner å drøfte mersalgets rolle i moderne kommersialisme, før de blir avbrutt av dagens første krise – når den uengasjerte pølsemakeren bak disken forteller at det er tomt for lomper. Dijon holder på å gå i kjelleren. Dette

er katastrofe. «Fint eller grovt brød», stotrer den ellers så nonsjalante pølseselgeren fra bak pleksiglasset. Oignon Frit og Dijon tar grovt. «Sunne matvaner trenger ikke være vanskelig», konstaterer Dijon. «Pyser», svarer Le Dog gjennom et skjevt glis. «Fint brød til meg, *s'il vous plait*.»

Oignon Frit setter tenna i oste- og baconpølsa og gjør seg klar til å gjenoppleve den sprudlende følelsen hun fikk som liten på diverse bensinstasjoner langs E6, men ekstasen uteblir. Denne pølsa er i beste fall OK. Den makter ikke å vekke noen lykkelige barndomsminner, bare dårlige. «Det kan også ha noe med å gjøre at jeg alltid spiste vanlig grill», innrømmer hun. «*Mon dieu!*», hvisker Le Dog skremt. Oignon Frit påpeker tørt at antibacen ved ketsjupstasjonen svir mer enn selve pølsa. Dijon forsøker å forandre den dystre stemningen, og hever stemmen for mot Le Dog:

«Ålreit nattmat da.»
«Synd det ikke er natt.»
«Mhm.»

Le Dog har kledd seg for anledningen: Pølsekostymet fra ferieturen i åttende har igjen fått se dagens lys (hvem skulle trodd). Panikken vokser når Le Dog, halvveis inne i det grelle pølseskinnet, utbryter: «Faen, vi må komme oss vekk! Det der er faddergruppa jeg ditchet for gratis mat.»

En pølsekledd mann på 1,90 blir dessverre ikke mindre iøyenfallende av at han forsøker å løpe krokboyd over fortauet. Oignon og Dijon slår seg til ro på en benk for å nyte de siste pølsebitene i fred – med orkesterplass til Le Dogs spissrotgang gjennom faddergruppa.

GJENGLEMT: Pølsa du mistet på vei hjem fra byen.

PØLSEDOMMEN

Atmosfære: Klassisk atmosfære, men kunne prøvd hardere. Lokalet domineres av antibac og pleksiglass.

Smak: Klassisk smak, men de kunne prøvd hardere. Chilipølsa er overraskende god. Oste- og baconpølsa smaker pølse. Hamburgergrillen smaker som om den har blitt glemt igjen på grillen en sen sommerkveld.

Utvalg: Knappt nok alternativer til alle tre, uten å begynne på den veganske pølsa. Ingen lomper, ingen dijon. Generelt lite utvalg i sennep og ketsjup.

Service: Minimum. Effektiv, men nonsjalant og upersonlig. Vi savnet den gode samtalen og personlig engasjement. Det er bedre å være nonsjalant på fritiden, ikke i pølsedisken.

Totalopplevelse: Faddergruppa til Le Dog var det klare høydepunktet (for noen av oss). Mangelen på lompe trekker kraftig ned. Været var nydelig (se bildene).

Metthetsfølelse: Chilipølsa ga en velfylt tarm i flere timer etterpå.

Anbefales for: Globetrottere og jetsettere – en skikkelig pendlerpølse! Også for nattmatsultne fadderbarn og dagsultne barn. Bra nattmat, grei dagmat.

Klientell: Uvisst. Vi måtte gjemme oss for Le Dogs faddergruppe.

Høydepunkt: Prisen. 25,- for en hvilken som helst pølse?? Hallo!

Nedtur: Ingen lomper, ingen dijon. :(

SULTEN: En håpefull Oignon Frit med en fristende baconsurret ostepølse.

Gruppa begynner å drøfte mersalgets rolle i moderne kommersialisme, før de blir avbrutt av dagens første krise – når den uengasjerte pølsemakeren bak disken forteller at det er tomt for lomper.

EN BEHAGELIG TRAGEDIE

Clap When You Land er en sterk bok om sorg, tap og to søstre som finner hverandre i mot alle odds.

TEKST: Emilie Portås Anderssen | FOTO: Hot key books

Hver sommer drar faren til Yahaira til Den dominikanske republikk for sin årlige jobbreise. Hvert år spør Yahaira om hun kan være med ned for å lære mer om stedet faren kommer fra og elsker så mye, men hvert år må hun bli igjen i New York.

Camino bor i Den dominikanske republikk. Hver sommer kommer faren hennes ned fra Amerika for å besøke henne. Hennes drøm er å få reise til Amerika og oppleve landet faren bor i resten av året.

Men denne sommeren blir annerledes for Yahaira og Camino. På veien ned til Den dominikanske republikk styrter flyet til faren, og jentene finner ut at han har holdt på en stor hemmelighet. Når det føles som om alt har gått tapt, finner de ut om hverandre.

Clap When You Land er en sterk bok om tap, familie og identitet som vil sitte igjen hos leseren over lang tid. Selv om karakterene er skrevet for å speile hverandre i deres opplevelse av farens død, er de to jentene fullt realiserte karakterer med ulike perspektiver og interesser.

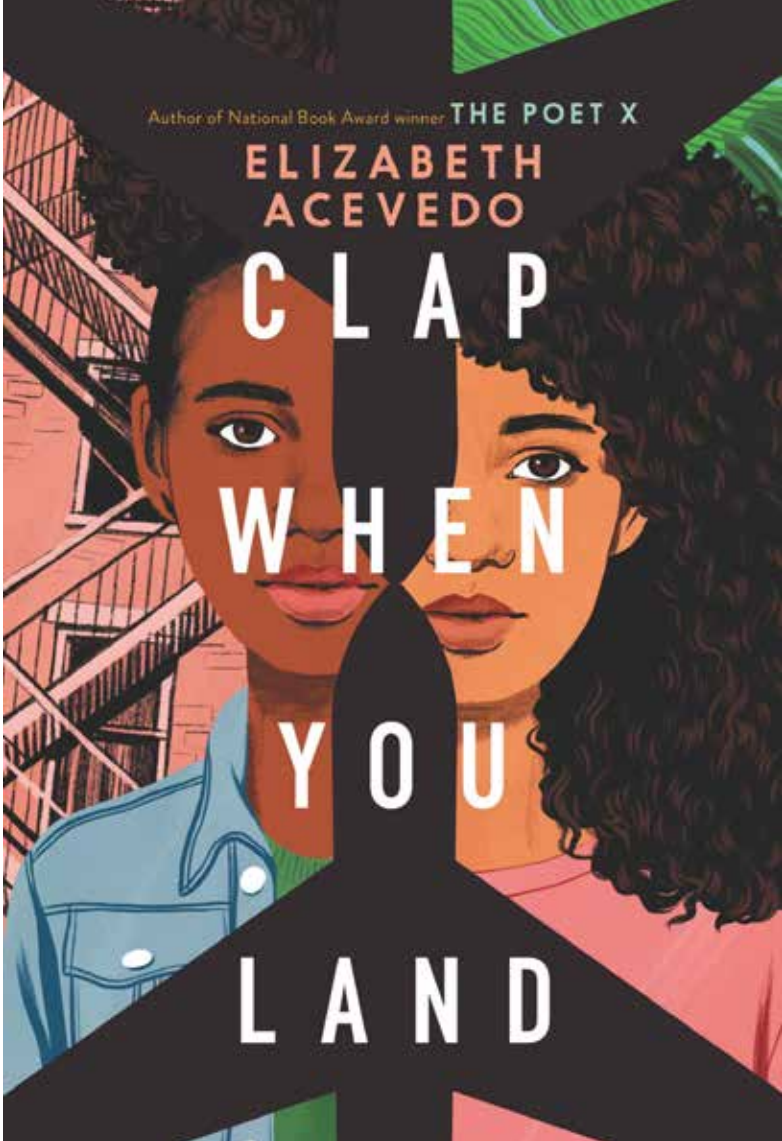
Alle bøkene til Elizabeth Acevedo tar seg spesielt godt ut på lydbok, da forfatteren selv forteller historien. I tillegg til å være forfatter, er Acevedo også kjent for slam poesi og har tidligere vunnet tittelen «National Poetry Slam Champion». Dette er noe som gir lydbøkene hennes det lille ekstra når det kommer til fremføringen. I denne boka får hun hjelp av Melania-Luisa Marte, slik at Yahaira og Camino får hver sin stemme i lydboken. Dette gjør at karakterene virkelig kommer til live,

og ved å høre på lydboken får man en ekstra sterk tilknytning til Yahaira og Camino. Boka er også skrevet på vers, noe som gjør at lydbokformatet passer godt til historien.

Identitet en sentral tematikk i boka, spesielt i Yahaira sine kapitler. Yahairas foreldre er fra Den dominikanske republikk, men som sagt har hun selv aldri besøkt landet. Hun sliter med hvordan hun skal forholde seg til sin egen etnisitet og identitet. Acevedo er selv dominikansk-amerikansk og forteller i et etterord til boka om sin egen opplevelse med identitet og tilhørighet til de ulike landene.

Om du liker karakterdrevne historier er dette absolutt boka for deg. Mye av fokuset gjennom historien legges på de ulike forholdene de to jentene har i livene sine, både romantiske forhold og til de ulike familiene. Selv om utgangspunktet til historien er trist, er det noe beroligende i å lese om jentenes reise etter at de mister faren.

Clap When You Land, Elizabeth Acevedo
Quill Tree Books, 432 sider
Lydbok fra Harper audio, 5 timer

KAN KJERSTI ANNESDATTER SKOMSVOLD OVERGÅ SEG SELV?

Kjersti Annesdatter Skomsvolds *I dag jeg, i morgen du* er en strålende leseropplevelse, men ikke en enestående roman.

TEKST: Geir Bergersen Huse | FOTO: Forlaget Oktober

«Døden må være en feil, den ødelegger absolutt alt.»

I dag jeg, i morgen du følger den innesluttete Peter Venn gjennom to skjebnesvangre dager der han prøver å forstå livet sitt. Fantasier om fremmede, tanker om døden og morens dominans preger livet hans.

Siden debuten 2009 har Kjersti Annesdatter Skomsvold vært en av Norges mest interessante forfattere. Etter 11 år er hun ikke en ny stemme lenger – vil hennes sjette roman løfte henne fra ung og lovende til levende legende? Jeg er ikke overbevist, selv om leseropplevelsen er upåklagelig.

Peter Venn, hovedpersonen i *I dag jeg, i morgen du*, er 45 år gammel. Etter noen forsøk på kontakt med omverdenen har han endt opp i leiligheten under moren. Der sitter han og oversetter bøker, avbrutt av noen ensomme gåturer. Da Peter var liten isolerte faren hans seg på soverommet og døde etter noen år bak den lukkede døra. Som voksen har Peter en liten omgangskrets, og snakker knapt med andre enn moren.

Samtalene mellom mor og sønn er vonde. Peter føler seg kuert av moren, som kommenterer og korrigerer alt han gjør. Hele livet har han fantasert om at en eller annen ytre hendelse skal forandre livet hans.

Peters relasjoner begrenser seg til naboene i oppgangen, og har mer med

fantasier å gjøre enn reell interaksjon. Persongalleriet er dermed nøkternt. Peters fremmedgjorte personlighet gjennomsyrrer form og fortelling. Det fører til mange morsomme setninger og situasjoner, som ofte er overraskende og tankevekkende. Det balanseres hårfint mellom det banale og det megetsigende, på en måte som kanskje ikke hadde fungert uten hovedpersonens naivitet.

De utallige glitrende enkeltsetningene er umiskjennelig Skomsvold. Hun er som alltid skarp, morsom og original. Det hele er også beundringsverdig gjennomarbeidet og velskrevet. Leseropplevelsen var helt strålende, jeg koste meg gjennom hele boka. Skuffelsen kom sigende etterpå.

Da jeg tenkte tilbake på romanen de neste dagene oppdaget boka ikke sto til forventningene – hvorfor? Svaret er todelt. For det første blir jeg ikke grepet av hovedpersonen eller narrativet. I tillegg sitter jeg igjen med følelsen av å ha lest noe lignende, og bedre, fra Skomsvold tidligere.

Når jeg tenker på Skomsvolds tidligere romaner er det ikke Fortellingene jeg husker best, men språket og betraktningene. Likevel er det stort potensial i hovedpersonen. Peter Venn er følsom og sjarmerende særegen, men jeg blir ikke investert. Hans forsøk på å finne ut av verden er av eksistensiell art, men for leseren føles det ikke som om

I dag jeg, i morgen du
Kjersti Annesdatter Skomsvold
Forlaget Oktober. 145 sider.

det står så mye på spill, sammenlignet med Skomsvolds tidligere bøker.

Det er ikke fortellingene som gjør Skomsvold til en så god forfatter, det er de skarpe observasjonene av menneskelig avmakt, dissosiasjon, dominans og kommunikasjonssvikt, men hun har gjort det vel så bra før.

Jeg mistenker at Skomsvold kommer til å befeste seg som en av vår tids store forfattere. *I dag jeg, i morgen du* mangler likevel litt for å bli stående som hennes mesterverk.

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF
PENSUM
BRUKT

iBok.no

Norges største markedsplass for
kjøp og salg av brukt pensum

ET GODT FORSØK PÅ EN DÅRLIG FILM

Christopher Nolans nye blockbuster er langt fra vanntett.

TEKST: Syver Røinaas | FOTO: Warner Bros

Mye av Christopher Nolans filmografi kan beskrives som variasjoner over ett eneste tema, nemlig tid. Vi så det i den fantastiske *Memento*, i *Inception* og i *Interstellar*, og sist også i *Dunkirk*. Ved å stokke drastisk om på hvordan handlingen henger sammen i tid, skaper Nolan i disse filmene en vedvarende spenning og et nærmest uhørt antall plottvendinger. Hans nyeste film er intet unntak.

Uten å spolere for mye kan jeg røpe at *Tenet* handler om en type tidsreiser, samt de paradoksale konsekvensene av disse. Dette er selvsagt velkjent territorium innen sci-fi, og som i all fiksjon er publikum nødt til å gå med på en viss opphevelse av vantro – tidsreiser og spioner er tross alt ikke dagligdags kost for noen av oss. Men velviljen kan bare strekke seg så langt, og man kan faktisk ikke forvente at publikum lydig skal godta enhver syltynn forklaring, bare man legger til prefikset «kvante».

Tenet er gjennomført underholdning, og filmens mesterlig utførte atmosfære og koreografi trekker opp helhetsinntrykket markant. Men det er altfor mange nedtegnelser, eksplosjoner, russiske antagonister og snakk om verdens undergang til å kunne unngå de åpenbare klisjeene. Dette likner mer på Nolans guttedrøm om å få regissere James Bond, enn en ny *The Prestige*. For oss nordmenn er det likevel litt gøy å se figurene besøke Tjuvholmen og kysten utenfor Trondheim. For ikke å nevne det mistenkelig dømte selskapet «Norskfreight».

Selv om filmen utvilsomt byr på et storslått plott, mangler den en plausibel menneskelig dybde. Bare Michael Caine, som opptre i nært sagt alt Nolan produserer, markerer seg i en virkelig morsom scene. Ingen av de andre fantastiske skuespillerne – Robert Pattinson, John David Washington og Elizabeth Debicki – får særlig mye å jobbe med, annet enn kondisen og kampferdighetene. I tillegg har Nolan alltid slitt spesielt med å framstille kvinner på lerretet, og morsrollen bør strengt tatt ikke kvalifisere som karaktertrekk.

Med *Tenet* får jeg følelsen av at Nolan ønsker å utvikle en idé – at en macho protagonist må hankses med reversibel tid for å redde verden – heller enn en film. Dessverre er det en gammel idé, og en viss Arnold har nok alt vurdert å saksøke. Dersom du elsker *The Dark Knight Rises* over alt på jord, ble uironisk «mindblown» av *Interstellar* og er av typen som får spontan ereksjon av store eksplosjoner eller spesialeffekter, så er dette filmen for deg. Alle andre blir nok litt skuffet.

Film: *Tenet*
Regissør: Christopher Nolan
Lengde: 150 minutter
Sjanger: Spionthriller

Folk sier ofte jeg er litt rar og absurd

Trønderkomiker og tidligere medlem av Studentersamfundets Interne Teater, Marlene Nøvik Stavrum, forteller om et mannsdominert komikermiljø og livet under pandemien.

TEKST: Tomine Barstad Solvang | FOTO: Kristian Marcelius Benum

Marlene har de siste årene vært med i en rekke TV-serier som *Kongen av Gulset*, skrevet for *Neste sommer* og stått på Latter. Vi møter komikeren på Trykkeriet scene, den ferskeste scenen i Trondheim by. Om noen få timer skal hun stå her og levere sine nyeste punchlines. Dagen før var hun i Kristiansand og underholdt studenter på UiA, senere på kvelden skal hun stå på en god, gammeldags pub – standarden for standup-komikere. Hun forteller om et ambivalent forhold til sjangeren.

– Jeg har et veldig elsk-hat-forhold til det. Noen ganger tenker jeg «dette er så teit, hvorfor gidder jeg?», men når kvelden ender bra, så kommer jeg på hvorfor jeg elsker å drive med standup.

Å jobbe frilans under korona

Det er sikkert mange som lurar på hvordan frilansere klarer seg under pandemien, det gjorde i hvert fall vi. For Marlene har det stort sett gått fint.

– Den siste tida har gått greit, fordi jeg også har jobbet som manusforfatter

på *Neste sommer*. Heldigvis hadde jeg TV-jobben. Det var mange komikere som sto tomhendte og ønska seg en sånn jobb da Norge stengte ned, sier Marlene.

Komikeren forteller om show hun har mista, og at hun har blitt satt i karantene noen ganger den siste tida – blant annet etter å ha jobba på den nye filmen til Odd-Magnus Williamson.

– Å bli satt i karantene er noe vi må bli vant til, sier Marlene lattermildt, før hun mer alvorlig legger til at hun ikke kan ta pandemien personlig. Det har

vært vanskelig å være frilanser, og hun har måttet leve på støtte fra NAV den siste tida.

– Det handler jo ikke om meg, men om hele samfunnet.

Hva har du brukt koronatida til? Lært noe nytt?

– Jeg har absolutt ikke lært noe nytt. Det er så typisk folk å utnytte tida til det fulleste, det har ikke jeg. Jeg har trent litt mer da, sier Marlene.

◀ ELSK-HAT: Marlene forteller om et ambivalent forhold til standup. – Noen ganger tenker jeg «dette er så teit, hvorfor gidder jeg?»

MARLENE NØVIK STAVRUM

F. 1994

Fra Ytterøy, bor i Oslo

Bachelor i drama og teater ved NTNU (2013-2016). Master i drama- og teaterkommunikasjon ved Oslomet.

Vært med i Studentersamfundets interne Teater (SiT). (Bl.a. Natteforestillingen i 2015)

Aktuell med: Standup-komiker, manusforfatter, stod på Trykkeriet scenes åpningshelg

Selv om hun bestemt sier at hun ikke har lært noe særlig nytt i det siste, betyr ikke det at hun har ligget på latsiden.

– Jeg pitcha nettopp en idé om en dramaserie, så akkurat nå jobber jeg med et produksjonsselskap på det. Det blir jo ofte ikke noe av, men det er uansett veldig gøy at de var gira på å jobbe med det, sier hun.

En krevende sjanger

Trønderens fascinasjon for standup begynte da hun tok master i drama- og teaterkommunikasjon på Oslomet.

– Jeg skrev om politisk humor, med fokus på standup, noe som fascinerte meg veldig. Derfor valgte jeg å dra på studietur til USA sammen med ei venninne for å se på show, hvor jeg også sto litt selv, sier Marlene.

Marlene forteller at sjangeren var vanskelig å mestre i begynnelsen, men at hun har blitt tryggere etter flere år med erfaring.

– I starten tok jeg det personlig om det gikk dårlig. Nå synes jeg det bare er kleint om det ikke går bra, det gjør litt vondt for både meg og publikum, sier Marlene.

Selv om interessen for standup for alvor begynte da hun skrev masteren, forteller hun at dette var noe hun hadde tenkt på å gjøre i flere år.

– Helt siden videregående tenkte jeg at «jeg kan vel lett gjøre det». Så jeg drev med standup på den tiden også, uten at jeg helt visste at det var det jeg gjorde.

Jeg hadde ganske høy selvtillit da, sier Marlene og ler.

På instagramprofilen hennes, @marlenestavrum, har hun lagt ut en del videoer med det samme ansiktsuttrykket – et dødt blikk som viser lite, eller ingen, entusiasme – der hun roaster diverse norske komikere.

– Jeg starta med noe som kalles «deadpan», men jeg merka at det ble begrensende, det ble mer en egen karakter. Nå er jeg blitt kjappere. Den formen jeg utøver kan vel kalles absurd. Folk sier ofte jeg er litt rar og absurd, sier Marlene.

Hva har publikum å si for om det går bra eller dårlig?

– Det er jo noen komikere som mener at man må skyldes på publikum om det går dårlig en kveld, men jeg mener at det finnes grenser for hvor man kan plassere skylda. Noen ganger treffer man bare ikke like godt, sier Marlene.

Store endringer innad i miljøet etter #metoo

Før Marlene tok master i Oslo, tok hun en bachelor i drama og teater på NTNU. Da hun begynte på bacheloren var hun med i Studentersamfundets Interne Teater (SiT) og holdt på med impro. På et tidspunkt dro hun på standup-audition hos Standup Trondheim.

– Jeg var på audition, og det var jævlig kleint. Jeg måtte stå foran tre komikere, som skulle avgjøre om jeg

kunne få være med på skrivemøter, sier Marlene lattermildt.

Siden den gang har mye skjedd. Marlene forteller om da hun selv kom inn i komikermiljøet i Oslo i kjølvannet av #metoo, og de store endringene som har kommet med bevegelsen.

– Komikermiljøet er veldig hyggelig, som regel. Det er imidlertid ganske mannsdominert, men #metoo har satt spor.

Hun forteller videre om stormen rundt Ørjan Burøe som ble anklaget for seksuell trakassering. Det ble satt mer fokus på grensesetting og hvordan man behandler hverandre innad i miljøet. Malene mener at folk har blitt mye mer bevisste.

– Jeg kom nok inn på et veldig bra tidspunkt i miljøet i Oslo. Kanskje er folk i storbyene mer opptatt av alle kontroversene som har dukka opp etter #metoo, og er litt mer bevisste på hvem de vil se av komikere.

– Det er kanskje litt annerledes i distriktene, sier hun.

Hun forteller at det likevel finnes et tydelig hierarki, selv om miljøet har blitt mer åpent de siste åra.

– Har du holdt på med standup i tre år eller flere, får du umiddelbart mer respekt. Det skal derimot sies at i løpet av de årene jeg har vært med, så har det kommet flere scener og hierarkiet har blitt litt mer jevna ut, forklarer Marlene. **UD**

Favorittkomiker?

Dag Sørås.

Hva er du mest redd for?

Urettferdighet.

Guilty pleasure?

Ser mye på Sex and the City.

Hvem er du på fest?

Enten den som ikke sier noe, den morsomme, eller den som skal ha dype samtaler. En av de tre. Den perfekte!

Hva slags musikk setter du på på nach?

Frank Sinatra og sånn, musikk ingen vil høre på.

KARANTENELIVET: – Å bli satt i karantene er noe vi må bli vant til, sier Marlene lattermildt.

Satire:

Slik blir du en superstudent

TEKST: Syver Røinaas | ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

I løpet av de siste ukene har du kanskje merket at det ikke var så lett å være student som du håpet det skulle bli. Arbeidspresset er høyt, foreleserne er kompromissløse, og herfra blir det bare tyngre fram til eksamen. Her har du derfor åtte nyttige tips som kan hjelpe nettopp deg, ja deg, med å lykkes på universitetet – og ellers i livet!

1. Velg gode foreldre

Debatten om hvorvidt individuelle forskjeller skyldes arv eller miljø, har i de senere årene tendert kraftig mot førstnevnte. Velg derfor et par smarte, strukturerte og arbeidsomme foreldre, som kan gi deg de essensielle genene til eksamen.

2. Gå dine egne veier

Det kan iblant virke som om alles vei til eksamen er helt identisk. Det trenger likevel ikke å være slik for deg - det er for eksempel bare å ta bakgatene. Vennene dine blir helt sikkert også imponert om du rusler innom Geitfjellet natten før eksamen. Eller hva med å begi seg ut på en vakker svømmetur – motstrøms – opp til Sluppen?

3. Ikke fortvil

Da er alt håp ute.

4. Få nok søvn

Søvn er essensielt for å holde humøret og arbeidsviljen oppe gjennom mørketiden. Sover man bedre, forbedres også hukommelsen – noe som kommer godt med som student. I tillegg er søvn gratis. Faktisk finnes det ingen mer effektiv måte å holde ut under en eksamen, enn med en god natts søvn i systemet. Unntatt kokain!

5. Ikke la dine skoleprestasjoner definere deg

Trikset er å bevare en ironisk distanse til eget liv, karriere, tanker og følelser. På den måten blir du bare ironiker, ikke mislykket.

6. Lag gode vaner

Har du for vane å rusle trøtt innom forelesning klokken ni om morgenen, etter å ha festet hele natten med den gamle guttegjengingen din og med en russisk prostituert du plukket opp sist lørdag og som du, generøs som du er, har latt få tjene til livets opphold i underkøyen på soveværelset ditt? Slutt med det.

7. Planlegg semesteret

Denne går ut til alle dere reiseglade svensker der ute: Vennligst legg ferieplanene til et annet land enn Norge.

8. Ta nederlag med fatning

Gikk det dårlig på eksamen? Husk at det likevel ikke betyr noe i den store sammenhengen, der du bare er en ubetydelig flekk i et endeløst univers, et univers som fullstendig mangler mål, mening eller noen rasjonell forklaring på all den ufattelige lidelsen som i framtiden kommer til å ramme deg og alle dem du elsker.

Se, nå tar du ikke den D-en så tungt!

Kommentar:

Det er på tide å dra fram band-t-skjorta

LISA BYE

Journalist i Under Dusken

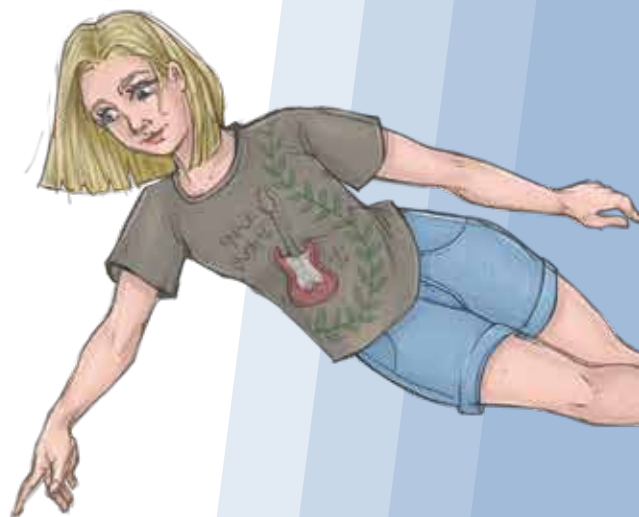
ILLUSTRASJON: Siri Frøystein

Musikkens evne til å bygge identitet og gruppetilhørighet strekker seg mye lengre enn låta du hører på idet du setter på siste skiva av ditt favorittband eller artist. Det begynte kanskje allerede i barndommen etter å ha vært på din første konsert, da du kjøpte deg ei t-skjorte med logoen til de du akkurat så opptre på scenen. I det øyeblikket du tar på deg band-t-skjorta er du ikke lenger bare en anonym lytter, men plutselig en del av et fellesskap av fans. Jeg snakker her selvfølgelig om musikk-merchen.

Det er ikke til å komme bort fra at musikk og klær går hånd i hånd når det kommer til å uttrykke sin identitet. Om det så er Rammstein-t-skjorta du kjøpte

etter storkonserten i Granåsen i fjor, eller perlehalsbåndet i ekte prinsesse Diana-stil fra Karpe. Merchen du bruker forteller andre rundt deg noe om hvem du er som person, i noen tilfeller også hvilke holdninger og politiske standpunkt du har. Har du kjøpt merchen på en festival eller konsert, representerer den også et godt konsertminne du kan skryte av foran andre.

I en periode hvor vi nå ikke lenger kan samles mer enn 200 mennesker for å oppleve konserter, blir mulighetene for hvordan vi som lyttere kan støtte opp om musikerne vi elsker færre. Det har fått flere norske artister til å tenke utover det rent musikalske i arbeidet med å nå ut til fansen.

Tidligere i vår kunne vi lese om hvordan Posten i samarbeid med den norske kunstneren M\$ARATI lagde en eksklusiv kolleksjon av t-skjorter for artister som Highasakite, Isah, Gabrielle med flere. Opprinnelig var planen å selge dem på sommerens festivaler rundt omkring i landet. Avlysningene førte til en alternativ distribusjon av merch, og det var her Posten kom inn i bildet.

Det grafiske har med tiden fått større rom for utfoldelse, både når det kommer til klær og tilbehør, men også gjennom platecoverkunst. Eksklusive vinylplater med et spesielt design er eksempler på dette. En forening av to kunstformer, musikk og grafikk, skaper et musikalsk uttrykk som når ut på andre kanaler enn de du kan lytte til.

Jeg vil derfor nå slå et slag for musikk-merchen. For utenom identitetsfølelsen det gir, representerer musikk-merch mer enn bare musikksmak. Den kan også være et uttrykk for politisk standpunkt, holdninger og gruppetilhørighet. Den gir muligheten til å både gi et finansielt bidrag og lar deg vise din støtte til din yndlingsartist og/eller band utad, i en tid hvor smittevernsrestriksjoner hindrer oss i å se dem live.

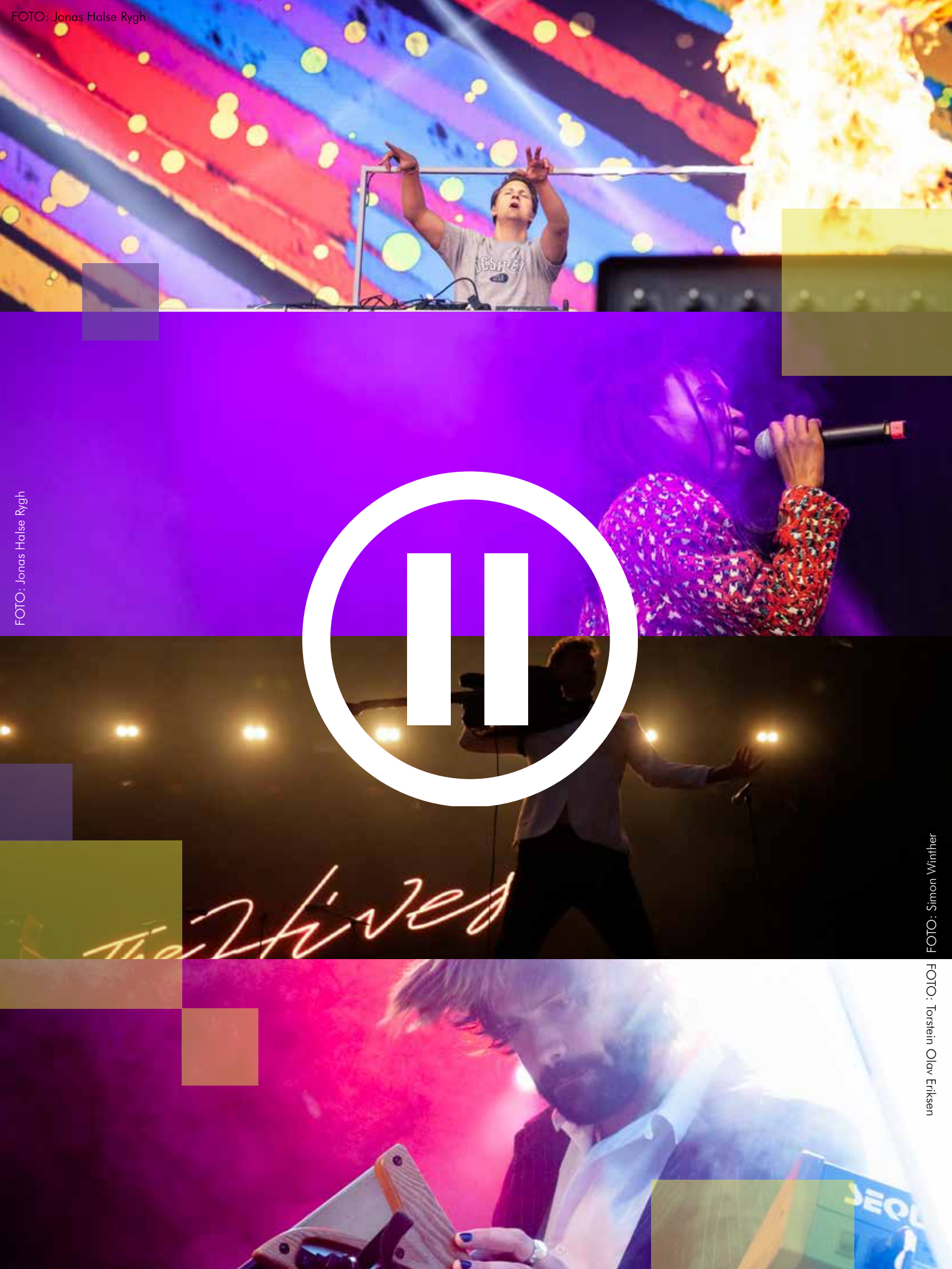

FOTO: Simon Winther

FOTO: Torstein Olav Eriksen

Festivalsommeren 2020 har vært alt annet enn normal

TEKST: Kasper Myrhaug Galta

Festivaler i begrenset og digital form er ikke ideelt, men det handler om å gjøre det beste ut av en dårlig situasjon.

Sommeren går mot slutten, og det samme gjelder festivalsommeren. Det siste halvåret har utvilsomt vært utenom det vanlige, og det samme kan sies for festivalene. Vanligvis forbinder man festivaler med god musikk, store mengder mennesker og mye alkohol. Selv om vi befinner oss i en særskilt situasjon, har den ikke utelukkende satt begrensninger – vi har blitt invitert med på strømming av festivaler fra stuen. Mange vil mene at dette bestrider hva festivaler handler om og står for, og hvorfor man år etter år returnerer til nedslitte marker med stram og vond lukt som den på Roskilde. Derimot har det visuelle innen musikk og kultur fått et større fokus de siste årene, og vi har fått visuelle album som «Endless» fra Frank Ocean som et tegn på dette. Derfor ligger det i kortene at estetikk og visuelt slående scener skal kunne lokke til seg et publikum, men har det fungert slik i praksis? På spørsmål til gruppa Bulmboys om de har deltatt på en digital festival, hadde de dette å si:

– Ja det har vi, det var wack!

Bulmboy\$ alene er kanskje ikke representative for resten av kulturnorge, og det blir heller naturlig å høre med festivalene selv, samt deltakere. For det å legge helt nye planer rett før festivalene starter byr åpenbart på problemer, så for å løse dette har de måttet tenke utenfor boksen og iversette sine kreative og løsningsorienterte sider.

Olavsfests usedvanlige samfunnsansvar

Olavsfest er en festival utenom det vanlige, der refleksjon over skjæringspunktet mellom tro og samfunn er i fokus. For å gjennomføre dette på best mulig måte har de valgt å unngå begrensningene sjangerfestivaler medfører, for heller å fokusere på det, direktøren for Olavsfest, Petter Myhr, omtaler som vår «forestillingsverden».

– Vi er veldig opptatt av hvilke forestillinger mennesker gjør seg av livet, et utrolig kult samfunnsoppdrag ingen andre festivaler i Norge har. Alle mennesker har en begrenset forestilling av verden, men det går an å utvide den,

– der spiller kunst og kultur en særskilt viktig rolle.

For å forsterke dette fokuset, har Olavsfest valgt å ha et tema som headliner, og årets tema var «ære». Dette gjenspeiles gjennom alt fra Stefan Sündstrøms viserock-konsert i Nidarosdomen iført grønne gummistøvler, til barokkanernes fremføring med gloria-satser. Begge disse konsertene utfordrer kirkens tidligere strenge regler om hvordan Jesus fremstilles, noe som gjenspeiler deres ønske om å utfordre vår forestillingsverden, og dens begrensninger.

Til tross for en løsningsorientert holdning, og en tidlig omstillingsstrategi grunnet pandemien, snudde arrangøren noe negativt til noe svært positivt. Strømming av konserter ble realisert ved hjelp fra NRK og Adressa, og NRK P2 opplevde en periodevis dobling av lyttere blant aldersgruppen 40-52 år – i tillegg nådde Olavsfest et større publikum i år enn noen gang tidligere. men selv om festivalen klarte seg godt gjennom perioden, hadde også de problemer.

FJORÅRETS PSTEREO: Scener og publikum som dette kan virke fjernt.

FOTO: Torstein Olav Eriksen

– Vi hadde et stort program på plass, og da det var ferdigbooket til 2020, så kom pandemien. Vi måtte ta en avgjørelse på om vi kunne ha publikum i det hele tatt, men da begrensningene var så skiftende, bestemte vi oss for å gjøre Nidarosdomen til et TV-studio. Vi flyttet en god del konserter til 2021, men nå skjer det jo ting igjen, så det er veldig usikkert. Likevel gjorde vi valg tidlig, og ikke minst gode valg.

– Situasjonen har fått meg til å verdsette karrieren min mye mer

Det er som kjent ikke bare aktørene som har fått kjenne på omstillingen fra fjorårets festivalsommer. Naturligvis er artistene også påvirket. En av disse er Trondheims egen Gerald Ofori, unggutten som i flere år har gjort seg markert i Norges hip-hop miljø. For up-and-coming artister er scene-tilstedeværelse en viktig del av det å

tiltrekke seg nye fans, og når det blir mindre av disse, blir også muligheten for å ekspandere egen fanskare mindre.

– Det har vært litt vanskelig å holde hypen oppe når det er så mye som skjer for tiden, men det er vel det vi håper på å vekke opp igjen med mixtappen Bulmboy\$ og jeg slipper 14. september. Selve situasjonen har samtidig fått meg til å verdsette karrieren min mye mer enn før, sier Ofori.

Tidligere i år slapp han sin EP «Ultraviolet», og viser med den at han til tross for pandemien ikke har mistet sin arbeidsvilje eller sin kreative side.

Festival fra stuen

Festivaler består ikke av arrangører og artister alene. Deltakere utgjør den klart største andelen – og forskjellen fra tidligere år er unektelig enorm. For mange er det utenkelig å sitte hjemme og betale for å se en digital festival, men heldigvis ikke alle. En av disse er Ingrid

Marie Sylte Isachsen som fulgte Pstereo fra stuen.

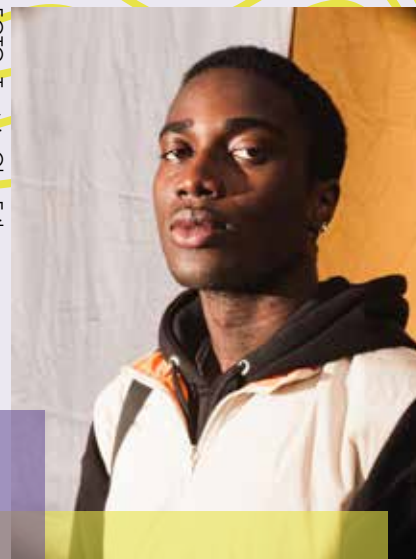
– Det å delta på en digital festival var både fint og vemodig. Fint i den form av at jeg fikk se og oppdage artister som jeg vanligvis ikke har et godt forhold til eller kjenner til, som i denne omgang viste seg å være Combos. Vemodig fordi jeg ikke fikk delta på selve festivalen fysisk med mine venner og bekjente.

Likevel mener Isachsen at det å holde digital festival er en bedre løsning enn ingen festival, og hun hyller alle foran og bak kulissene for å holde festivalgleden i live.

– De organiserte godt både med god lyd og godt bilde. Jeg vil gjerne rope høyt «hurra» for alle som har lagt inn arbeid for å holde festivaler i gang i år!

Festningen har også valgt digitalt format, men benyttet seg av en alternativ metode hvor innspillingen ble gjort i forkant. Dette sørger for mindre tekniske problemer og en

FOTO: Torstein Olav Eriksen

STJERNESKUDD: Gerald Ofori forsøker å bringe en ny blend av trap og soul for fullt til Norge.

bedre flyt gjennom festivalen, og er en god løsning på et vanskelig problem. Som Olavsfest hadde også Festningen med seg noe publikum for å gi de hjemmeverende deltakerne en følelse av sosialt samvær. Dette ble løst med bruk av dansesirkler med en meter avstand. Dessverre har ikke billettsalget vært svært bra, men det var aldri noe alternativ å ikke ha festivalen.

– Etter at det ble klart at årets festival er avlyst har det ikke blitt solgt så mange nye billetter til 2021 festivalen. Men heldigvis har det store flertallet valgt å ikke refundere årets billetter og heller gjøre den om til billett for festivalen i 2021. Vi gleder oss veldig til å komme i gang igjen med neste år, og vi er i rute til å levere et like bra show neste år som i fjor, sier kontaktperson for Festningen, Hermann Ørn Vidarsson.

Vidarsson forteller videre at de aller fleste artistene som skulle spille i år er booket på nytt til 2021, men at det gjenstår å se til hvilken grad dette lar seg gjøre.

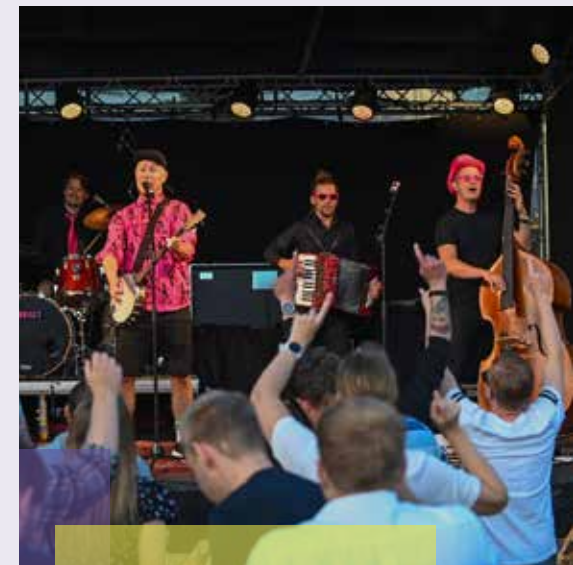
Forsøker å opprettholde det tradisjonelle festivalformatet

Ikke alle festivaler valgte digitalt format, en av disse er Storm, Norges lengstvarende festival. Omstillingen var stor, og arrangør Sveinung Sundli er utrolig stolt over hva de har fått til på så kort tid. Dette er fordi de har valgt å gripe muligheter heller enn å permittere.

– Vi hadde et hårete mål om å selge 10.000 billetter til sommerens festival, fordelt over 70 arrangementer, og vi ligger rett under. Likevel kan vi med 4,5 millioner kroner generert til artister, management, booking, lyd, lys og scene og 12 500 gjester, inkludert gratis-arrangementer, si oss meget fornøyde.

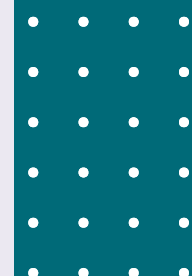
Også her var Ingrid Marie Sylte Isachsen deltaker, og til tross for en merkbar forskjell fra tidligere år, er hun fornøyd med Storm sin tilnærming til problemet.

– Jeg synes de har løst problemet greit, men man merker jo at begrensningen utvilsomt setter en stopper for mye av gleden. Man behersker seg på en annen måte, og tar de hensyn som kreves – noe som på en måte er en god ting, men det er jo selvsagt samtidig kjipt. **UD**

STORMFESTIVALEN: Til tross for begrensninger ser vi et fint festivalområde som opprettholder smittreglene.

FOTO: Joakim Halvorsen

Når **kvalitet** og **synlighet** teller!

trykkpartner

Tungasletta 7 - 7047 Trondheim

Jaga Jazzist – Pyramid

Fem år har gått siden sist vi hørte fra Jaga Jazzist. Nå har de sluppet et etterlengtet syvende studioalbum som svarer til forventningene.

TEKST: Fredrik Olav Arntsen Haga | FOTO: Brainfeeder

Jaga Jazzist har alltid vært et spennende band å følge med på. Det er en god stund siden de slapp kritikerroste *Starfire* gjennom plateselskapet Ninja Tune, og nå har de endelig sluppet *Pyramid* gjennom L.A.-baserte Brainfeeder. Det lover bra.

Der hvor mange elektroniske grupper i dag gjerne er en duo, kontrer Jaga Jazzist med å være åtte musikere med omtrent 20 instrumenter i bagasjen. Med tre blåsere er det vakkert hvor variert lydbildet er, så integrert i resten av bandet at det ikke kan kalles en blåserekke. Alle er likeverdige musikere, og det er nettopp det som gjør Jaga Jazzist så unikt.

Åpningslåta «Tomita» setter i gang med rolig, deilig og mystisk saksofon akkompagnert av nyanserte tepper med synth, som alene kunne vært filmmusikken til Blade Runner-filmene. Her får multiinstrumentalist Lars Horntveth vise sin allsidighet, både som musiker og låtskriver, før blåsen tar oss videre langs nye mystiske veier.

Singelen «Spiral Era» ble sluppet tidligere i år, og krøp rett inn på treningslisten min. Martin Horntveths trommegrooves er nesten synonymt med energi, men føles likevel mer tilbaketrukket enn tidligere. Låta i seg selv minner derimot veldig mye om noe man hørte i det forrige albumet.

«The Shrine» starter litt mer lavmælt med blås, og det er deilig å høre Jaga-bassklarinetten. Selv om det føles som introen som skal bygge opp til noe, så baserer låta, som mye av musikken til Jaga Jazzist, seg på ganske forskjellige segmenter som bytter fram og tilbake i låtene. Derfor må man lete lenge etter noe som minner om vers og refreng. Når blåsen og bassklarinetten derimot kommer tilbake mot slutten av låta får den et mer helhetlig preg.

Sjangerbredden til bandet vises også godt i låta «Apex». Fra å være helt innom elektronika til å bevege seg inn mot ostinatbasert prog, utfolder bandet seg i kjent stil fra *Starfire*, med noen rågode synthbasslinjer som nesten kunne vært signert Todd Terje. Andre halvdel av låta er nok albumets høydepunkt. Mye driv og energi bygger opp til noe som kunne tatt helt av, men som bare fortsetter å bygges opp fram til låta er ferdig, og setter dermed strek for *Pyramid*.

Pyramid har mye av det jeg liker med Jaga Jazzist, men det mangler kanskje det lille ekstra som man gjerne husker etter å ha hørt ei skikkelig god plate. Det føles som at en låt mangler. Likevel er det et godt gjennomarbeidet album, som uansett fortjener oppmerksomhet. Så er det bare å krysse fingrene for at det ikke blir fem nye år til neste Jaga-plate.

Trist Pike – Den problematiske drømmen/Patetisk og patologisk

Glimrende grøft-disco for en grå tilværelse.

TEKST: Edel Malene Farstad | FOTO: Fysisk Format

Hvis du ikke visste hva electronic body music (EBM) var allerede, så vet du hva det er etter å ha hørt *Den problematiske drømmen/Patetisk og patologisk*, debutalbumet til kultbandet Trist Pike. Tunge industrielle teksturer møter klubbvennlige synthmelodier, og resultatet er musikk som gir deg lyst til å både danse og knuse noe, helst samtidig. Bandet har selv beskrevet musikken sin som «grøft-disco», og det er like rått som det høres ut som. Fet dansemusikk er en ting, men det som gjør albumet virkelig minneverdig er spenningen som oppstår i møtet mellom de tunge maskinrytmene og de svært menneskelige tekstene.

Plata inneholder nyinnspillinger av eldre låter i tillegg til nytt materiale. Selv om det er fire år som skiller noen av tekstene, så befinner alle seg innenfor samme tematiske univers. Trist Pike skriver om menneskenes mest grunnleggende og evige byrder i møte med det fryktinngytende, moderne samfunnet. Føler du deg at tilværelsen er grå og trist? Flaks at betongen og skyskraperne utenfor vinduet matcher sinnsstemningen din perfekt.

Denne følelsen av fremmedgjøring og ensomhet i det moderne bylandskapet uttrykkes klart og tydelig, for eksempel på den innbitte «Turist i eget liv» og høydepunktet «Ingen savner meg i morgen». Sistnevnte låt høres ut som «Ut mot havet» sin dopamin-depriverte tvilling, og kan bare beskrives med det jeg må anta er et nytt (og riktignok ganske grusomt) begrep i norsk musikkjournalistikk: Rune Rudberg-esque. I tilfelle noen skulle være i tvil er det ment som et kompliment.

«Kvinnehud» og «Den ekte meg» skildrer en kompleks frykt og forakt for både andres og sin egen kropp, i et individualistisk helvete av et samfunn, mens «Ekko fra asfalten» banker inn følelsen av isolasjon og ensomhet i hovedstaden. Fantastiske «Guide til Europas natteliv» hadde vært en megahit i en rettferdig verden. Albumet har ganske enkelt ingen kjedelige øyeblikk, bare blytunge beats og søte synther i skjønn forening fra start til slutt.

Den problematiske drømmen/Patetisk og patologisk blir kanskje ingen favoritt for den gjengse livsnyter. Synes du derimot at livet kan være ganske kjipt, men at synth er ganske fett, så er dette definitivt et album for deg.

Jacob Collier – Djesse Vol. 3

Med et galleri av flotte artister har Jacob Collier lagd en magisk reise av et album.

TEKST: Adrian Ulleland | FOTO: Hajanga Records, Interscope Records

Etter et halvt år med flere singler har endelig det etterlengtede tredje albumet i *Djesse* serien kommet ut. Jacob Collier viser igjen at han kanskje er den mest innovative artisten for tiden. Han setter ingen grenser for hva som kan gjøres, og *Djesse Vol. 3* er enda et eksempel på dette.

Det tredje albumet i *Djesse* serien tar en ny retning når det kommer til sjanger. Collier beveger seg nå inn i en verden som er mer preget av R&B, soul og hip hop som han også briljerer i. Fra låter som «Time Alone With You» med deilige trommer og vokaler i bakgrunnen, til det rytmiske anfaller som er «In My Bone» leverer Collier en reise det er vanskelig å finne lignende til.

Det unge multitalentet fra London har virkelig laget et utrolig fengende og interessant album. Med mange gjesteartister som inneholder store og små navn som Tori Kelly, T-pain, Kimbra og Daniel Caesar er det noe å finne for enhver. Da er alt klart for at Collier, med all sin musikkunnskap, skal alle skinne på sitt beste.

Albumet er bygd opp på en god måte og det er flere gjentakende lyder og effekter som blir brukt gjennom hele albumet. Dette gir albumet en god følelse av sammenheng. Allerede i første låt «CLARITY», som fungerer som en intro til albumet, hører vi flere lyder som vi senere kommer til å høre mer av. Det blir nesten som et frampek til hva som er i vente og som gjør det artig å lytte til albumet flere ganger. I likhet er låtene fulle av lyder og småpynt, som gjør at en hele tiden finner noe nytt i låtene for hver gang en lytter til de.

Det er vanskelig å ikke finne noe man liker med dette albumet. Det er mer enn nok å plukke av for de som er spesielt musikkinteresserte og som ønsker å lytte til Colliers utrolige musikalske kompetanse og virtuose. I likhet er det også mange gode låter å slappe av eller danse til. Med *Djesse Vol. 3* får vi vår daglige dose av spenstige akkorder og jazzelementer.

Kelly Lee Owens – Inner Song

Owens følger opp den sterke debuten med en skive 2020 ikke fortjener.

TEKST: Markus Lynum | FOTO: Smalltown Supersound

Kelly Lee Owens imponerte stort i 2017 med sin selvtitulerte debutskive. Med følsom falsett, en «left-field» sound og et minimalistisk stiluttrykk tok hun kritikerne med storm, og etablerte seg som et meget spennende navn innenfor britisk elektronika.

På oppfølgerskiva *Inner Song*, er musikken hennes langt mer moden og ekspressiv og det er tydelig at hun har tatt noen store og noen små steg som artist siden 2017. *Inner Song* har samme minimalistiske preg som debutskiva, hvor Owens håndtering av synths og bruk av egen vokal i stor grad klarer å bære lydbildet fra start til slutt. Samtidig har lydbildet fått mer dybde, hvor den tunge basslyden fra debutskiva i stor grad viker plass for et mer melodisk og klart lydbilde.

Med et mindre bass-fiksert lydbilde blir det mer plass for synth-ferdighetene til Owens å skinne. På låter som «Arpeggi» og «Jeanette» brukes enkle melodier effektivt i kombinasjon med gode arrangement og lydmanipulasjon for å bygge opp til høydepunktene i låta. Der begge låtene starter med det subtile, beveger de seg gradvis i retning dansbar klubb-musikk uten at det noen gang blir for mye av det gode.

På tross av mange tilløp til klubb-musikk i mange av låtene, er det nok kun «Night» som skiller seg ut som et tydelig inventar i et dj-set. Låta begynner på kjent vis med en ujevn synth-linje som bærer Owens følsomme falsett, men bruker betraktelig kortere tid på å komme til poenget enn «Arpeggi» og «Jeanette». I det vokalen når sitt klimaks i låta ankommer tung perkusjon og bass, og derfra og ut bør de fleste kose seg på dansegulvet.

Selv om mange av de mer oppstemte låtene er solide elektronikalåter, er det fort på de mer følsomme låtene Owens skinner klarest som artist. Låta «On» er en vakker ballade hvor man endelig føler at Owens vokal kommer til sin fulle rett, mens «Corner of my sky» med John Cale er en av de kuleste left-field låtene undertegnede har hørt på et par år.

Inner Song føles som en passende tittel på en skive hvor Owens har løftet egen musikk betraktelig, og den nye selvsikkerheten tittelen viser til stråler ut i låtene. Det hele blir til en av de fineste lytteopplevelsene som har kommet ut på elektronikafronten i løpet av et ganske kjipt år. Med en fin balanse mellom ambient, klubb og klassisk bruk av analoge synther, har Owens levert et album dette året egentlig ikke fortjener.

Student-Skalender

HELE SEPTEMBER

Jubileum på Rosendal Teater
Det har gått et år siden Rosendal Teater åpnet dørene i det flotte bygget like ved Lademoen kirke. De feirer papirjubileet med mange nye forestillinger. Foruten teaterbygningen blir det forestillinger blant annet i Lademoen kirke og Verkstedhallen.

FREDAG – LØRDAG 4. – 5. SEPTEMBER

Student-NM i orientering
Fre. kl. 17.00 – lør. kl. 24.00, Studenterhytta
Tidenes første offisielle norske student-mesterskap i orientering. Ta med klappstol og kaffe på termos og bli med på spenninga!

UKENTLIG PÅ LØRDAGER

Omvisning med fyrstekake
Kl. 12.00 – 13.45, Sverresborg
På lørdager kan du se historisk trønder-luksus, med omvisning i Adolf Øiens (1859–1918) herskapelige leilighet. Omvisningen inkluderer kaffe og fyrstekake på Café Erichsen.

UKENTLIG FRA UKE 37

Dansekurs med NTNUI dans
Savner du Klubben? Her er løsningen. NTNUI dans tilbyr ukentlige kurs i salsa, lindy hop, boogie woogie, west coast swing, argentinsk tango og sportsdans. Her er det bare å melde seg på!

MANDAG 7. SEPTEMBER

Nynazister blant oss – på innsiden av den nye høyreekstremismen
Kl. 19.30 – 21.00, Litteraturhuset
I Norden er den organiserte høyre-ekstremismen er ikke bare blodig, men den er også en del av stor-politikk og kommunestyre, folkelige Facebook-grupper og lokalsamfunn. Arrangementet skal gi et innblikk i moderne rekruttering til Hitlers ideer på tvers av de nordiske landene – og i hvem det egentlig er som skjuler seg bak skjold, faner og falske nettidetiteter?

LØRDAG 12. SEPTEMBER

Fay Wildhagen på Samfundet
Kl. 21.30 – 23.30, Storsalen
Låtskriver og gitarvirtuos Fay Wildhagen fyller Storsalen 12. september. Den spellemannsvinnende friluftsentusiasten brenner nok inne med ubrukt energi, etter alle sommerens avlyste konserter. Du kan regne med en kraftdemonstrasjon av folk-pop på scenen og allsang fra dedikerte fans i salen.

FREDAG 18. SEPTEMBER

Kulturnatt
Kl. 15.00 – 23.59, Trondheim
Det er den tiden på året igjen. Fredag 18. september er det Kulturnatt over hele byen. Det blir arrangementer inne og ute, alt fra byvandring til om-visninger og kurs i pole dancing.

FREDAG 18. SEPTEMBER

Straffens redskaper på Justismuseet
Kl. 17.00 – 21.00, Kongens gate 95
Har du noen gang gått langs Elvegata mot Ila og tenkt, «Justismuseet, hva er det?» Det har jeg. Dette er et strålende museum. Museet har nesten flere gjenstander enn de har plass til, i tillegg til en enorm mengde med fag-kunnskaper om henrettelser, ulovlige aborter, sivil ulydighet og okkupasjon. Det er ikke bare et skrekabinett, men forteller menneskelige historier om alt fra ulovlige aborter til fengsling av barn. 18. september kan du nyte noen av museets mest groteske gjenstander, under temaet «Straffens redskaper».

LØRDAG 19. SEPTEMBER (spilles til 25.)

En dag ...
Premiere kl. 18.00, ulike tidspunkter, Trøndelag Teater
Trøndelag Teater fikk, som alle andre, litt problemer med programmet i vår. I høst er de godt i gang igjen, blant annet med *En dag* Stykket er improvisert fram av skuespillerne selv, sammen med regissør Tyra Tønnessen.

TIRSDAG 22. SEPTEMBER

Splitter ny utgave i hylla!

KVISS

KVISSMESTER: Benedikt Erikstad Javorovic | Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviss@studentmediene.no

1.

Hvilken formel-1 fører vant i 2019 sitt sjette mesterskap?
2.

Fra hvilket studio ble underholdningsprogrammet 20 spørsmål sendt?
3.

Hva er navnet på den lengstsittende japanske statsministeren, som nå gir seg av hensyn til egen helse?
4.

Hva kalles det å snu en kajakk som er opp ned i vannet, mens man sitter i den?
5.

Hvilket lokale på Samfundet skal UKA pusse opp til UKA-21?
6.

Hvilket lag vant Champions League 2020?
7.

Hvilken norsk kunstner samarbeidet med Pablo Picasso om verkene på Regjeringskvartalet?
8.

I hvilket land finder man provinsen Saskatchewan?
9.

Hvilket dyr assosieres med filmselskapet MGM?
10.

Hva er det ene vitaminet man ikke finner i egg?
11.

Hvilken familie av fisk tilhører ansjos og brisling?
12.

Hva er verdien på den amerikanske mynten som kalles en «nickel»?
13.

I hvilket land finner man alle de tre lengste broene i verden?
14.

Microsofts lengstlevende serie av programvare fikk en ny utgave 18. august i år, hva heter serien?
15.

Hvem var mor til Caesarion, muligens Julius Caesars eneste ektefødte sønn?
16.

Hva står forkortelsen AC/DC for?
17.

I hvilken film fra 1979 spiller Sigourney Weaver karakteren Ellen Ripley?
18.

Hvilken artist var frontmann i bandet The Police?
19.

Mange eldre dokumenter, som Magna Carta, ble nedtegnet på vellum. Hva ble vellum laget av?
20.

Hvilken situasjonskomedie som premierte i 1990, med Will Smith i hovedrollen, skal nå få en dramatisk reboot?

HVEM ER DU I PARTIET VENSTRE?

ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

0-7 poeng:

OLA ELVESTUEN:
Halveis tenkt på som en fyr som kanskje, muligens kunne bli partileder. Ble dessverre ikke noe plass i ledertroikaen videre, så nå går det samme vei som ministerposten og kvissen.

8-14 poeng:

ABID RAJA:
Det skal ikke stå på iver og optimisme i alle fall. Dessverre står ikke resultatet helt til forventningene. Andre nestleder på deg.

15-19 poeng:

SVEINUNG ROTEVATN:
Du var kjapt ute med mye selvtillit, dessverre når du ikke helt til topps. Første nestleder, da slettes ikke værst.

20 poeng:

GURI MELBY:
Som det ofte er når man får alt rett på kviss, er du kanskje ikke den mest spennende eller flamboyante. Men du kan heller beskrives som trygg, kompetent og høyst kvalifisert. Hurra, partileder!

REGISTRERER ...

...at et **helvettes** leven på Møbelberg
 ...at heldigvis ikke «frivillige» shot av ubestemmelig karakter denne gang
 ...at lakke byen få ro
 ...at eneste **trønderne** klager mer over enn festbråk er Giske-varslere
 ...at oh the irony
 ...at **Fitteblekka** kaster skjorta
 ...at snart har vi bedre sex-kultur enn KSG
 ...at MG savner **«the D»**
 ...at **«big D»** energi
 ...at det har vi bømtevis av
 ...at de evige ungkarene i Pirum derimot
 ...at vi hører at Pirum «har litt sånn incelenergi»
 ...at vet ikke om kukadurenes interne aktiviteter kan kalles sølibat
 ...at apropos **pølse**
 ...at nytt krydder i **Fitteblekka**™
 ...at velkommen til PK-tyrraniet
 ...at velkommen til vaginatyrraniet
 ...at **fytte** er apolitisk
 ...at Kari Bremnes A/S er vår gud™ og frelser
 ...at haier digger fiberoptiske kabler
 ...at kan vi ikke la navnet stå i mer enn fem sekunder
 ...at KLST kulturelt approprierer musikk-redaksjonen i **Fitteblekka**
 ...at husk å book **«hygge»** i Edgar med Styret
 ...at alle i Styret vil være din «klemmevenn»
 ...at husk at det er lov å **selge**, men ikke kjøpe sex
 ...at så framt Anne Borg™ ikke finner det ut
 ...at hun tar jo ikke en med **dritt** ansvar uansett
 ...at SDK vil ha **gratis buss**
 ...at billigere debattanter med gratis frakt
 ...at Styret satser på en annen type **trip**
 ...at ISFiT fortsatt er et skalkesjul for massiv hasj-import
 ...at årets styreverv: **talerstolspriter**
 ...at eller så kan du jobbe som klubbesspriter/klubbefinner
 ...at erstatter fire stolbærerverv
 ...at **føkk** twitter
 ...at pangene i Fittemediene først hørte om TikTok nå
 ...at LØK har savna å «snakke» med venner i Bodegaen
 ...at ARK?
 ...at slipp oss inn **for faen!!!**
 ...at **sex** er digg, men har du prøvd å lage Fitteblekka?

BERGEKULTUREN HAR GÅTT AMOK

Det var et trist syn som møtte luremusene i Styret da de gikk inn i Storsalen mandag morgen: Noen uforskammede drittunger hadde «berget» storsalsduken. Jacobo Osteid i Styret fortviler:

- Vi har ingen ide om hvordan vi skal finansiere en takduk 2.0, så vi må selge oss selv, Styret er nå blitt til et bordell. Hurra!

Også NTNUI melder om at de nå har sprengt flagg-budsjettet etter at alle flaggene hadde blitt ranet fra Elgeseter Bru.

- Vi kommer nå til å sette opp en bomring på vei inn til de forskjellige treningssenterne rundt om i byen, slik at vi kan finansiere flere flagg, forteller kontaktperson i intresseorganisasjonen for grelle flagg, Frédéric Lindboe.

Onde tunger skal ha det til at det er muligens noen av Fitteblekka's «journalister» som berget det aller siste flagget. Spitpostens gravejournalister har i hvert fall observert et NTNUI-flagg i redaksjonens barnehage i Singsakerbakken.

FRA ARKIVET:

Ettersom arkivspalta ble sendt til de evige jaktmarker den gangen Fitteblekka krympa i vask, kjører vi vår egen variant. Her er et tilfeldig utvalgt klipp fra Spitpostens mørkeste arkivskuffer.

SPITPOSTEN

DETTE ER DE NYE SUPPENE PÅ LYCHE HÅR OG NEGLESALONG

Fitteblekka's «skribenter» dro aldri på Lyche for å skrive om at stedet nå ligner mindre på Burger King. Det var dumt, for da fikk ikke Fitteblekka.no skrevet om at Lyche nå utvider tilbudet. Nå kan du spise suppe, mens du får både negler og hår fikset. KSG garanterer minimalt griseri, til forskjell fra Samfundets andre lokaler.

BOKSTAVSUPPE

Ingredienser:

- Bokstaver du har berget fra campusområdet eller Høgskoleparken
- Tre resolusjonsforslag om Vest-Sahara
- Kvikkleire

GISKESUPPE

Ingredienser:

- En god dose varser om seksuell trakassering
 - To til tre Gisker
- Tante Gertil, som mener at #metoo har gått for langt

SPIKERSUPPE

Ingredienser:

- 5 dl sinte ledere for anti-islam organisasjoner
- En liten klype jævla Oslo-folk
- Tre pakker med spiker, så klart.

Ingen
binding*

TREN FRA
249/mnd

Gratis sekk

1 gratis PT-time

* Oppstartskostnad tilkommer.
Tilbudet gjelder tom. 13.09.2020
www.impulse.no

IMPULSE
TRENINGSSENTER